

Aika 19.05.2025, klo 18:00

Paikka Vantaan kaupungintalon valtuustosali (os. Asematie 7)

Käsiteltävät asiat

§ 25 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 26 Pöytäkirjan tarkastaminen

§ 27 Aluevaalien 2025 tuloksen tiedoksi merkitseminen

§ 28 Aluevaltuustoryhmien evästyksset valtuustokaudelle 2025-2029

§ 29 Kansalliskielilautakunnan vuosikertomus vuodelta 2024

§ 30 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen yhteistoimintasopimuksen päivittäminen

§ 31 Hyvinvointialueen hallintosäännön päivittäminen

§ 32 Selvitys koskien perusopetuksessa ja 2. asteella työskentelevien hyvinvointialueen sosiaaliohjaajien ja sairaanhoitajien resurssien uudelleenkohdentamista lakisääteisiin tehtäviin

§ 33 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien vain hyvinvointialueen arvojen mukaisen ja ketään syrjimättömän materiaalin jakamista

§ 34 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien vammaisten lasten ja nuorten oikeuksien ja aseman turvaamista hyvinvointialueella

§ 35 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien suun terveydenhuoltoa lähipalveluna

§ 36 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien vaihdevuosineuvonnan ja -tuen kehittämistä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella

§ 37 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien huumekuolemien ehkäisyä THL:n toimenpideohjelmalla

§ 38 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa

Osallistujat

Sirkka-Liisa Kähärä, puheenjohtaja
Paula Lehmuskallio, 1. varapuheenjohtaja
Anne Karjalainen, 2. varapuheenjohtaja
Riikka Rajahalme, sihteeri
Marja Ahava
Tanja Aidanjuuri
Anssi Aura
Gashaw Kaisa Bibani
Funda Demiri
Antero Eerola
Satu Ek
Tarja Eklund
Terhi Enjala
Soile Eriksson
Toni Eskelinen
Reija Friman
Olga Gilbert
Tuija Haapalainen
Heli Hakala
Janne Hartikainen
Hanna Holmberg-Soto
Oskari Iivarinen
Jouko Jääskeläinen
Susanna Kaiju
Tuire Kaimio
Lauri Kaira
Inna Kallioinen
Sami Kanerva
Suvi Karhu
Patrik Karlsson
Mika Kasonen
Ulla Kaukola
Sirpa Siru Kauppinen
Tiina Keskimäki
Kimmo Kiljunen
Otso Kivimäki
Ulla-Maija Kopra
Timo Laaninen
Pirkko Letto
Jouko Lindtman
Jüri Linros
Pia Lohikoski
Kai-Ari Lundell
Pirjo Luokkala
Mika Niikko
Vaula Norrena
Nina Nummela
Anitta Orpana
Teemu Purojärvi

Anniina Pylsy
Markku Pyykkölä
Maarit Raja-Aho
Leena Riikonen
Sakari Rokkanen
Eve Rämö
Jari Sainio
Jussi Saramo
Tia Seppänen
Minttu Sillanpää
Ranbir Sodhi
Matilda Stirkkinen
Marja Suomela
Riitta Särkelä
Säde Tahvanainen
Ida Tamminen
Eva Tawasoli
Laura Tulikorpi
Tiina Tuomela
Marjo Vacker
Sari Viinikainen
Timo Aronkytö, Hyvinvointialuejohtaja
Jukka Hako
Mikko Hokkanen, Konsernipalvelujen toimialajohtaja
Nina Korventaival
Minna Lahnalampi-Lahtinen, Vanhuspalvelujen toimialajohtaja
Jyrki Landstedt, Pelastusjohtaja
Jenna Laurikkala
Kirsi Leväpelto, Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtaja
Kati Liukko, Terveystieteiden palvelujen toimialajohtaja
Hanna Mikkonen, Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtaja
Kerttu Pöntinen

§ 25**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Hallintosäännön 105 §:n mukaan aluevaltuuston kokouskutsu laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Kokouskutsun antaa aluevaltuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään 4 päivää ennen aluevaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Ehdotus

Aluevaltuusto päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 26**Pöytäkirjan tarkastaminen**

Hallintosäännön 121 §:n mukaan aluevaltuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään hyvinvointialuelain 112 §:ssä. Aluevaltuusto valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan. Pöytäkirja voidaan tarkastaa yksittäisen asian osalta jo kokouksessa. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti. Pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Ehdotus

Aluevaltuusto päättää:

1. valita kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan;
2. että tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) maanantaista 26.5.2025 klo 12.00 lähtien.

Aluehallitus, § 130, 13.05.2025

Aluevaltuusto, § 27, 19.05.2025

§ 27

Aluevaalien 2025 tuloksen tiedoksi merkitseminen

VAKEDno-2025-324

Aluehallitus, 13.05.2025, § 130

Liitteet

1 RT26 Valitut aluevaltuutetut ja varavaltuutetut vertausluvuittain

Aluevaalit toimitettiin sunnuntaina 13.4.2025. Aluevaalilautakunta vahvisti vaalituloksen kokouksessaan 16.4.2025.

Vaalilain 134 l § mukaan aluevaalilautakunnan on tuloksen vahvistamisen jälkeen viipymättä:

1. julkaistava vaalien tuloksen sisältävä pöytäkirja valitusosoituksineen seitsemän päivän ajan siten kuin hyvinvointialueen ilmoitukset saatetaan tiedoksi;
2. annettava luettelo valtuutetuiksi valituista ja heidän varajäsenistään maakuntavaltuustolle ja tiedotettava siitä sillä tavalla kuin hyvinvointialueen ilmoitukset saatetaan tiedoksi;
3. annettava tieto vaalien tuloksesta oikeusministeriölle sen määräämällä tavalla.

Oikeusministeriöltä saadun tiedon mukaan suomenkieliseen vaalilain 143 l §:n 3 momentin 2 kohtaan on jäänyt virhe: luetteloa valtuutetuiksi ja varavaltuutetuiksi valituista ei tarvitse antaa tiedoksi maakuntavaltuustolle, vaan se annetaan tiedoksi aluevaltuustolle.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaalilautakunta päätti kokouksessaan 16.4.2025 § 23 julkaista vaalien tuloksen sisältävän pöytäkirjan valitusosoituksineen seitsemän päivän ajan hyvinvointialueen verkkosivustolla sekä antaa luettelon valtuutetuiksi valituista ja heidän varajäsenistään aluevaltuustolle ja julkaista luettelon hyvinvointialueen verkkosivustolla.

Luettelo valtuustokaudelle 2025-2029 valtuutetuiksi valituista ja varavaltuutetuista on liitteenä.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tiedoksi aluevaalien 2025 tuloksen ja luettelon valtuutetuiksi valituiksi ja heidän varajäsenistään.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 19.05.2025, § 27

Liitteet

1 RT26 Valitut aluevaltuutetut ja varavaltuutetut vertausluvuittain

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tiedoksi aluevaalien 2025 tuloksen ja luettelon valtuutetuiksi valituiksi ja heidän varajäsenistään.

§ 28

Aluevaltuustoryhmien evästyksen valtuustokaudelle 2025-2029

Aluehallitus 13.5.2025 § 131

Asian valmistelija: hallintojohtaja Riikka Rajahalme

Aluevaltuuston valtuustokausi 2022-2025 on hiljalleen päättymässä ja uusi valtuustokausi käynnistyy 1.6.2025 lukien. Hyvinvointialueen käynnistyminen on ollut mittakaavaltaan Suomen historian suurimpia hallinnollisia uudistuksia.

Muutosprosessin laajuus on vaatinut aluevaltuustolta paljon työtä sekä lukuisia päätöksiä ja strategisia linjauksia. Nykyinen aluevaltuusto on valtuustokaudellaan päättänyt esimerkiksi:

- Henkilöstön, sopimusten ja toimitilojen siirtymisestä hyvinvointialueelle Vantaan ja Keravan kaupungeilta sekä Eteva ja Kärkulla -kuntayhtymistä
- Hyvinvointialuestrategiasta ja sen väliarvioinnista
- Uudistusohjelmasta
- Palveluverkkosuunnitelmasta
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen yhteistoimintasopimuksesta
- HUS-yhtymän perussopimuksesta ja järjestämissopimuksesta
- Yhteistyösopimuksesta Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueelle (YTA)
- Hyvinvointialuejohtajan ja toimialajohtajien valinnasta
- Kaksikielisyysohjelmasta ja -toimintasuunnitelmasta sekä kaksikielisten hyvinvointialueiden ruotsinkielisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja koskevasta yhteistyösopimuksesta
- Hallintosäännön hyväksymisestä sekä sen useammasta päivityksestä
- Pelastustoimen palvelutasopäätöksestä vuosille 2024-2026
- Hankintastrategiasta
- Osallisuusohjelmasta
- Ilmasto-ohjelmasta
- Alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta vuosille 2023–2025
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista
- Turvallisuuden ja varautumisen periaatteista
- Omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta
- Rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista sekä tilintarkastusyhteisön valinnasta
- Taloudellisista asioista, kuten tulosarvioista, asiakasmaksuista, tilinpäätöksistä ja osavuositarkastuksista
- sekä lukuisista muista asioista. Aluevaltuuston päätökset ovat tutustuttavana hyvinvointialueen päätössivustolla osoitteessa <https://vakehyva.cloudnc.fi/fi-FI>.

Osana tulevan valtuustokauden valmistelua kesän ja alkusyksyn 2024 aikana hyvinvointialueella toteutettiin itsearviointikyselyitä kaikille hyvinvointialueen luottamushenkilöille (aluevaltuustolle ja varavaltuutetuille, aluehallituksen jäsenille ja varajäsenille, muiden toimielinten jäsenille ja varajäsenille sekä vaikuttamistoimielinten jäsenille ja varajäsenille). Näiden tuloksia käsiteltiin syksyllä sekä valtuustovalioikunnassa että aluehallituksen asettamassa toimikunnassa, joka valmisti 1.6.2025 alkavan valtuustokauden toimielinorganisaatiota ja hallintosääntöä. Toimikunnan työn pohjalta aluevaltuusto päätti tulevan valtuustokauden toimielinorganisaatiosta ja hallintosääntölinjauksista kokouksessaan

28.10.2024 § 65. Lisäksi toimikunta teki seuraavalle valtuustokaudelle toimielinten toimintatapoihin liittyviä suosituksia, joiden pohjalta tulevan valtuustokauden valmistelua on tehty.

Näin viimeisessä ensimmäisen valtuustokauden aluevaltuuston kokouksessa on hyvä hetki katsoa sekä taaksepäin kulunutta historiallista valtuustokautta sekä antaa evästyksiä tulevaan. Tämän johdosta aluevaltuustoryhmiä pyydetään pitämään aluevaltuuston kokouksessa 19.5.2025 ryhmäpuheenvuorot, jossa annetaan evästyksiä valtuustokaudelle 2025-2029.

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi aluevaltuustoryhmien ryhmäpuheenvuorot koskien aluevaltuustoryhmien evästyksiä valtuustokaudelle 2025-2029.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi aluevaltuustoryhmien ryhmäpuheenvuorot koskien aluevaltuustoryhmien evästyksiä valtuustokaudelle 2025-2029.

Nationalspråksnämnden, § 11.05.03.2025**Aluevaltuusto, § 29, 19.05.2025****§ 29****Kansalliskielilautakunnan vuosikertomus vuodelta 2024**

VAKEDno-2025-942

Nationalspråksnämnden, 05.03.2025, § 11

Liitteet

1 Nationalspråksnämndens årsberättelse för år 2024

Som tvåspråkigt välfärdsområde har Vanda och Kervo välfärdsområde skyldighet inför lagen att ordna all service på de två nationalspråken, svenska och finska. Enligt lagen om välfärdsområden och 28 § 1 punkten i förvaltningsstadgan ska nationalspråksnämnden utreda, bedöma och uttala sig om hur välfärdsområdesfullmäktiges beslut påverkar hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i praktiken.

Dessutom skall nationalspråksnämnden i enlighet med 33 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) årligen lämna välfärdsområdesstyrelsen en berättelse om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts. Välfärdsområdesstyrelsen lämnar välfärdsområdesfullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som nämndens berättelse ger anledning till.

Nationalspråksnämnden har utarbetat den bifogade årsberättelsen för år 2024.

Ehdotus

Föredragande

Kati Liukko: Direktör, sektorn för hälso- och sjukvårdstjänster, kati.liukko@vakehyva.fi.

Nationalspråksnämnden beslutar:

1. att godkänna den bifogade årsberättelse om hur tjänsterna på svenska har genomförts år 2024; och
2. att sända den bifogade årsberättelse till välfärdsområdesstyrelsen.

Päätös

Beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Mer information om beslutet ges av nationalspråksnämndens föredragande Kati Liukko, kati.liukko@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 19.05.2025, § 29

Liitteet

- 1 Kansalliskielilautakunnan vuosikertomus vuodelta 2024
- 2 Nationalspråksnämndens årsberättelse för år 2024

Aluehallitus 15.4.2025 § 86

Asian valmistelija: terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja Kati Liukko

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on yksi seitsemästä kaksikielisestä hyvinvointialueesta. Jokaisella kaksikielisellä hyvinvointialueella on kansalliskielilautakunta, jonka tehtävänä on selvittää, arvioida ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielillä tarjottavien palvelujen tarvetta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua. Selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella kansalliskielilautakunta tekee aluehallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi kielivähemmistön palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja kielitaidon kehittämiseksi (hallintosäännön § 28).

Hyvinvointialuelain 33 § mukaan kansalliskielilautakunnan on annettava vuosittain aluehallitukselle kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta. Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin lautakunnan antama kertomus antaa aihetta.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta on kokouksessaan 5.3.2025 § 11 käsitellyt ja hyväksynyt osaltaan vuosikertomuksen vuodelta 2024. Vuosikertomuksessa kansalliskielilautakunta nostaa esiin muun muassa toimivan ruotsinkielisen puhelinpalvelun sekä ruotsinkielisten hoitopolkujen tärkeyden. Vuosikertomuksessa tuodaan myös esiin kaksikielisyytyön avainhenkilöverkosto, joka on kasvanut ja vahvasti osoittanut, miten hyödyllistä on, että eri organisaatiotasolla toimivia vakelaisia osallistuu ruotsinkielisen palvelun kehittämiseen.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi kansalliskielilautakunnan vuosikertomuksen vuodelta 2024;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kansalliskielilautakunnan vuosikertomuksen vuodelta 2024;
3. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi aluehallituksen seuraavansisältöisen lausunnon toimenpiteistä, joihin kansalliskielilautakunnan vuosikertomus vuodelta 2024 antaa aihetta:
 - Ruotsinkielisistä palveluista tulisi tehdä saavutettavampia.
 - Henkilöstön kielitaidon ylläpitäminen, säilyttäminen ja kehittäminen:
 - Kaksikielisten (ja monikielisten) ammattilaisten rekrytoinnin tehostaminen.
 - Kaksikielisyyden integroiminen entistä paremmin päivittäiseen toimintakulttuuriin ja käytänteisiin.
 - Ruotsinkielisten ja suomenkielisten työntekijöiden kielitaidon kehittäminen: kielikurssit arjen kielenkäyttötilanteista.
 - Yhteistyön tiivistäminen eri toimialojen välillä.
 - Avainhenkilöverkoston toiminnan kehittäminen.
 - Palvelujen saatavuus ruotsiksi:
 - Toimiva ruotsinkielinen puhelinpalvelu sekä hoitopolut ruotsiksi.
 - Parantaa kaksikielisyyttä asiakas- ja potilaspalveluissa (Apotin kehittäminen ruotsin kielelle).
 - Yhteistyön syventäminen ruotsinkielisten palveluntuottajien kanssa.
 - Ruotsinkielisten asiakkaiden tunnistamisen parantaminen heti ensimmäisestä yhteydenotosta lähtien.

- Hyvinvointialueen asukkaiden tietoisuuden lisääminen kaksikielisen hyvinvointialueen tarjoamista mahdollisuuksista ja asiakkaan oikeuksista.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto:

1. päättää merkitä tiedoksi kansalliskielilautakunnan vuosikertomuksen vuodelta 2024;
2. päättää merkitä tiedoksi aluehallituksen seuraavansisältöisen lausunnon toimenpiteistä, joihin kansalliskielilautakunnan vuosikertomus vuodelta 2024 antaa aiheita:
 - Ruotsinkielisistä palveluista tulisi tehdä saavutettavampia.
 - Henkilöstön kielitaidon ylläpitäminen, säilyttäminen ja kehittäminen:
 - Kaksikielisten (ja monikielisten) ammattilaisten rekrytoinnin tehostaminen.
 - Kaksikielisyyden integroiminen entistä paremmin päivittäiseen toimintakulttuuriin ja käytänteisiin.
 - Ruotsinkielisten ja suomenkielisten työntekijöiden kielitaidon kehittäminen: kielikurssit arjen kielenkäyttötilanteista.
 - Yhteistyön tiivistäminen eri toimialojen välillä.
 - Avainhenkilöverkoston toiminnan kehittäminen.
 - Palvelujen saatavuus ruotsiksi:
 - Toimiva ruotsinkielinen puhelinpalvelu sekä hoitopolut ruotsiksi.
 - Parantaa kaksikielisyyttä asiakas- ja potilaspalveluissa (Apotin kehittäminen ruotsin kielelle).
 - Yhteistyön syventäminen ruotsinkielisten palveluntuottajien kanssa.
 - Ruotsinkielisten asiakkaiden tunnistamisen parantaminen heti ensimmäisestä yhteydenotosta lähtien.
 - Hyvinvointialueen asukkaiden tietoisuuden lisääminen kaksikielisen hyvinvointialueen tarjoamista mahdollisuuksista ja asiakkaan oikeuksista.

Pelastuslautakunta, § 17, 24.04.2025

Aluehallitus, § 114, 13.05.2025

Aluevaltuusto, § 30, 19.05.2025

§ 30

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen yhteistoimintasopimuksen päivittäminen

VAKEDno-2022-104

Pelastuslautakunta, 24.04.2025, § 17

Liitteet

- 1 Liite 1 Allekirjoitettu yhteistoimintasopimus 22.6.2022
- 2 Liite 2 Luonnos yhteistoimintasopimuksesta Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksesta
- 3 Luonnos yhteistoimintasopimuksesta Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksesta (pelastuslautakunnan 24.4.2025 hyväksymä)

Asian valmistelija: apulaispelastusjohtaja Jussi Rahikainen, hallinnon partner Mirkka Ikonen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialue ovat sopineet Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksesta yhteistoimintasopimuksella. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt yhteistoimintasopimuksen 19.4.2022 § 40 ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto 28.4.2022 § 31.

Yhteistoimintasopimuksessa todetaan, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännössä määritellään Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tehtävät yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Täten hallintosäännön muutokset tulee sisällyttää samanlaisina myös yhteistoimintasopimukseen. Pelastuslaitosta koskevat hallintosäännön muutokset valmistelee hyvinvointialueiden yhteinen pelastuslautakunta. Pelastustoimea koskevat kohdat yhteensovitetaan myös Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosääntöön.

Yhteistoimintasopimusta ja hallintosääntöä on tarpeellista päivittää samanaikaisesti niin, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön ja yhteistoimintasopimuksen kirjaukset ovat yhdenmukaisia. Yhteistoimintasopimus on hyväksytty vuonna 2022 ennen pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymistä kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023, jonka takia yhteistoimintasopimus on samalla tarpeellista päivittää vastaamaan järjestämisvastuun alkamisen jälkeen toteutunutta käytäntöä esimerkiksi kiinteistöomaisuuden hallintaan ja taloudenhoitoon liittyvien kirjausten osalta.

Pelastuslautakunta on päätöksillään 6.9.2023 § 32 ja 7.2.2024 § 4 delegoinut pelastusjohtajalle toimivaltaa investointeihin ja toimialan palveluhankintoihin liittyen. Yhteistoimintasopimukseen voidaan kirjata vastaavalla tavalla pelastuslautakunnan toimivaltuudeksi:

- päättää yli kahden miljoonan euron investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista investointisuunnitelman perusteella,
- päättää yli miljoonan euron palveluhankinnoista ja urakalla teettämisestä Vantaan ja Keravan aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti pelastustoimen kulut jaetaan hyvinvointialueiden kesken asukaslukujen suhteen ja toimintavalmiuden kapasiteetin perusteella. Sopimusta voidaan selventää maksujen aikataulun osalta siten, että kirjataan toteutunut käytäntö seuraavalla tavalla:

- Kalenterivuoden aikana hyvinvointialueiden maksamat pelastustoimen kustannukset tasataan sovitun kustannustenjaon mukaiseksi tilinpäätöstietojen varmistuttua. Tällöin Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle palautetaan sen maksuja tai siltä peritään ylimääräinen maksu.

Yhteistoimintasopimuksesta päivitetään valmisteluvaiheeseen liittyvät vanhentuneet kirjaukset ja päivittämisen yhteydessä yhteistoimintasopimukseen tehdään myös teknisiä päivityksiä esimerkiksi vanhentuneen termistön osalta:

- viittaukset vuosien 2021–2022 valmisteluvaiheeseen poistetaan,
- sairaanhoitopiiri termi korvataan HUS-yhtymällä,
- vanhentuneet viittaukset Vantaan kaupungin lomapalkkojen ja -rahojen maksuaikatauluihin muutetaan,
- viittaus vuonna 2020 hyväksyttyyn palvelutasopäätökseen poistetaan,
- kiinteistöomaisuuden hallintaan liittyvät kirjaukset muutetaan vastaamaan toteutunutta käytäntöä,
- taloudenhoitoon liittyvät kirjaukset muutetaan vastaamaan toteutunutta käytäntöä.

Voimassa olevassa yhteistoimintasopimuksessa on todettu otto-oikeudesta seuraavasti:

”Hyvinvointialuelain (611/2021) 97 §:n mukaan yhteistoimintasopimuksessa voidaan sopia, ettei hyvinvointialueen aluehallituksella ole oikeutta ottaa yhteisen toimielimen päättämää asiaa käsiteltäväkseen. Tällä yhteistoimintasopimuksella sovitaan, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksella ei ole otto-oikeutta hyvinvointialueiden yhteisen toimielimen, pelastuslautakunnan, tekemiin päätöksiin.”

Yhteistoimintasopimuksen päivityksen yhteydessä em. kohtaa voidaan muuttaa vastaamaan muiden toimielimien käytäntöä:

”Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksella on otto-oikeus hyvinvointialueiden yhteisen pelastuslautakunnan päätöksiin. Otto-oikeuden käyttämisen jälkeen ennen asian ratkaisemista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksen tulee kuulla Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitusta. Aikataulullisista syistä hyvinvointialuejohtajat ja aluehallitusten puheenjohtajat voivat kuitenkin sopia kuulematta jättämisestä.”

Liitteenä 1 on voimassa oleva yhteistoimintasopimus ja liitteenä 2 luonnos päivitetystä yhteistoimintasopimuksesta.

Ehdotus

Pelastuslautakunta päättää esittää Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallituksille ja edelleen aluevaltuustoille yhteistoimintasopimuksen muuttamista liitteen 2 mukaisesti.

Kokouskäsittely

Päätettyään asiasta käydyn keskustelun lautakunnan puheenjohtaja totesi, että Annina Nuutinen oli tehnyt pohjaehdotuksesta poikkeavan muutosehdotuksen, jonka mukaan ehdotetun yhteistoimintasopimuksen luonnoksen sivulta 4 poistetaan kohta:

"Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksella on otto-oikeus hyvinvointialueiden yhteisen pelastuslautakunnan päätöksiin. Otto-oikeuden käyttämisen jälkeen ennen asian ratkaisemista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksen tulee kuulla Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitusta. Aikataulullisista syistä hyvinvointialuejohtajat ja aluehallitusten puheenjohtajat voivat kuitenkin sopia kuulematta jättämisestä."
Kirjauksen osalta voimassa olevan yhteistoimintasopimuksen kirjaus jää voimaan.

Kati Lepojärvi, Kalle Mustonen ja Arto Hägg kannattivat Annina Nuutisen muutosehdotusta.

Puheenjohtajan tiedustelun perusteella pelastuslautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Päivitetty luonnos yhteistoimintasopimuksesta Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksesta on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Pelastuslautakunta päätti yksimielisesti esittää Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallituksille ja edelleen aluevaltuustoille yhteistoimintasopimuksen muuttamista liitteen mukaisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa pelastusjohtaja Jyrki Landstedt, jyrki.landstedt@vakehyva.fi.

Pelastuslautakunta jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman: *"Pelastuslautakunta ei kannata Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksen otto-oikeutta pelastuslautakunnan päätöksiin esityksen mukaisesti. Pelastuslautakunta on pelastuslain mukainen monijäseninen pelastusviranomainen, jolle on osoitettu lakisääteisiä tehtäviä. Lautakunta on huolestunut erityisesti aluehallituksen otto-oikeuden käyttämisestä pelastuslautakunnan hankintoja koskevissa päätöksistä. Lautakunta on huolissaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vaikutusmahdollisuudesta päätöksenteossa, jos ottomenettely toteutuisi."*

Aluehallitus, 13.05.2025, § 114

Liitteet

1 Ehdotus päivitetystä yhteistoimintasopimuksesta koskien Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta.pdf

Oheismateriaali

1 Nykyinen yhteistoimintasopimus, allekirjoitettu 22.6.2022.pdf

Asian valmistelija: hallintojohtaja Riikka Rajahalme

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen pelastuslautakunta on kokouksessaan 24.4.2025 § 17 ja 18 käsitellyt Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen

yhteistoimintasopimuksen päivittämistä sekä hallintosäännön päivittämistä em. muutosten johdosta. Pelastuslautakunnan käsittely 24.4.2025 § 17 koskien yhteistoimintasopimusta on yllä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialue ovat sopineet Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksesta yhteistoimintasopimuksella. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt yhteistoimintasopimuksen kokouksessaan 19.4.2022 § 40 ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt sen kokouksessaan 28.4.2022 § 31.

Yhteistoimintasopimuksessa todetaan, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännössä määritellään Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tehtävät yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Täten hallintosäännön muutokset tulee sisällyttää samanlaisina myös yhteistoimintasopimukseen. Pelastuslaitosta koskevat hallintosäännön muutokset valmistelee hyvinvointialueiden yhteinen pelastuslautakunta. Pelastustoimea koskevat kohdat yhteensovitetaan myös Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosääntöön.

Yhteistoimintasopimusta ja hallintosääntöä on tarpeellista päivittää samanaikaisesti niin, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön ja yhteistoimintasopimuksen kirjaukset ovat yhdenmukaisia. Yhteistoimintasopimus on hyväksytty vuonna 2022 ennen pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymistä kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023, jonka takia yhteistoimintasopimus on samalla tarpeellista päivittää vastaamaan järjestämisvastuun alkamisen jälkeen toteutunutta käytäntöä esimerkiksi kiinteistöomaisuuden hallintaan ja taloudenhoitoon liittyvien kirjausten osalta.

Pelastuslautakunta on päätöksillään 6.9.2023 § 32 ja 7.2.2024 § 4 delegoinut pelastusjohtajalle toimivaltaa investointeihin ja toimialan palveluhankintoihin liittyen. Yhteistoimintasopimukseen voidaan kirjata vastaavalla tavalla pelastuslautakunnan toimivaltuudeksi:

- päättää yli kahden miljoonan euron investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista investointisuunnitelman perusteella,
- päättää yli miljoonan euron palveluhankinnoista ja urakalla teettämisestä Vantaan ja Keravan aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti pelastustoimen kulut jaetaan hyvinvointialueiden kesken asukaslukujen suhteen ja toimintavalmiuden kapasiteetin perusteella. Sopimusta voidaan selventää maksujen aikataulun osalta siten, että kirjataan toteutunut käytäntö seuraavalla tavalla:

- Kalenterivuoden aikana hyvinvointialueiden maksamat pelastustoimen kustannukset tasataan sovitun kustannustenjaon mukaiseksi tilinpäätöstietojen varmistuttua. Tällöin Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle palautetaan sen maksuja tai siltä peritään ylimääräinen maksu.

Yhteistoimintasopimuksesta päivitetään valmisteluvaiheeseen liittyvät vanhentuneet kirjaukset ja päivittämisen yhteydessä yhteistoimintasopimukseen tehdään myös teknisiä päivityksiä esimerkiksi vanhentuneen termistön osalta:

- viittaukset vuosien 2021–2022 valmisteluvaiheeseen poistetaan,

- sairaanhoitopiiri termi korvataan HUS-yhtymällä,
- vanhentuneet viittaukset Vantaan kaupungin lomapalkkojen ja -rahojen maksuaikatauluihin muutetaan,
- viittaus vuonna 2020 hyväksyttyyn palvelutasopäätökseen poistetaan,
- kiinteistöomaisuuden hallintaan liittyvät kirjaukset muutetaan vastaamaan toteutunutta käytäntöä,
- taloudenhoitoon liittyvät kirjaukset muutetaan vastaamaan toteutunutta käytäntöä.

Pelastuslautakunta käsitteli kokouksessaan myös mahdollista otto-oikeuskirjauksen muuttamista. Pelastuslautakunta poisti kyseisen muutoksen valmistelustaan ja jätti päätökseen pöytäkirjalausuman: *"Pelastuslautakunta ei kannata Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksen otto-oikeutta pelastuslautakunnan päätöksiin esityksen mukaisesti. Pelastuslautakunta on pelastuslain mukainen monijäseninen pelastusviranomainen, jolle on osoitettu lakisääteisiä tehtäviä. Lautakunta on huolestunut erityisesti aluehallituksen otto-oikeuden käyttämisestä pelastuslautakunnan hankintoja koskevissa päätöksistä. Lautakunta on huolissaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vaikutusmahdollisuudesta päätöksenteossa, jos ottomenettely toteutuisi."*

Voimassa olevassa yhteistoimintasopimuksessa on todettu otto-oikeudesta seuraavasti:

"Hyvinvointialuelain (611/2021) 97 §:n mukaan yhteistoimintasopimuksessa voidaan sopia, ettei hyvinvointialueen aluehallituksella ole oikeutta ottaa yhteisen toimielimen päättämää asiaa käsiteltäväkseen. Tällä yhteistoimintasopimuksella sovitaan, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksella ei ole otto-oikeutta hyvinvointialueiden yhteisen toimielimen, pelastuslautakunnan, tekemiin päätöksiin."

Asiaa koskevassa jatkovalmistelussa on katsottu perustelluksi, että pelastuslautakunnan otto-oikeuskirjaus muutetaan vastaamaan muiden toimielimien käytäntöä. Tämän johdosta otto-oikeuskirjaus esitetään muutettavan kuulumaan seuraavasti:

"Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksella on otto-oikeus hyvinvointialueiden yhteisen pelastuslautakunnan päätöksiin. Otto-oikeuden käyttämisen jälkeen ennen asian ratkaisemista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksen tulee kuulla Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitusta. Aikataulullisista syistä hyvinvointialuejohtajat ja aluehallitusten puheenjohtajat voivat kuitenkin sopia kuulematta jättämisestä."

Oheissa oheismateriaalina on nykyinen yhteistoimintasopimus ja liitteenä ehdotus päivitetystä yhteistoimintasopimuksesta, joka koostuu pelastuslautakunnan ehdotuksesta 24.4.2025 § 17 sekä muutetusta ehdotuksesta otto-oikeuskirjaukseksi. Kirjaus on valmisteltu yhdessä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen johdon kanssa. Koska Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on osa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatiota yhtenä hyvinvointialueen toimialana, on yhteisvalmistelussa katsottu, että otto-oikeus olisi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ja että Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vaikutusmahdollisuudet turvattaisiin ennen lopullista päätöksentekoa edeltävällä kuulemisvelvoitteella. Lisäksi samassa yhteydestä yhteistoimintasopimusta esitetään päivitettäväksi siten, että sopimuksesta poistettaisiin kirjaus "Pelastuslaitosta koskevat hallintosäännön muutokset jatkossa valmistelee hyvinvointialueiden yhteinen pelastuslautakunta."

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus sekä aluevaltuusto käsittelevät yhteistoimintasopimusta osaltaan kokouksissaan 13.5.2025 ja 22.5.2025.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden yhteisen pelastuslaitoksen päivitetyn yhteistoimintasopimuksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Antero Eerola jätti päätökseen pöytäkirjalausuman, joka kuului seuraavasti *"Katson, että sopimuksen kohdan 6. kirjaus, jonka mukaan "aikataulullisista syistä hyvinvointialuejohtajat ja aluehallitusten puheenjohtajat voivat kuitenkin sopia kuulematta jättämisestä", on liian epämääräinen eikä siitä selviä, millaisesta aikajaksosta on kyse eikä sitä kuka aikataulullisia syitä tarvittaessa tulkitsee."*

Aluevaltuusto, 19.05.2025, § 30

Liitteet

1 Ehdotus päivitetystä yhteistoimintasopimuksesta koskien Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta.pdf

Oheismateriaali

1 Nykyinen yhteistoimintasopimus, allekirjoitettu 22.6.2022.pdf

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden yhteisen pelastuslaitoksen päivitetyn yhteistoimintasopimuksen.

Aluehallitus, § 115, 13.05.2025**Aluevaltuusto, § 31, 19.05.2025****§ 31****Hyvinvointialueen hallintosäännön päivittäminen**

VAKEDno-2022-12

Aluehallitus, 13.05.2025, § 115

Liitteet

1 Liite 1 - Hallintosääntö_19.5.2025 lukien.pdf

2 Liite 2 - Hallintosääntö 1.6.2025 lukien.pdf

Oheismateriaali

1 Hallintosääntö_19.5.2025 lukien (muutokset näkyvissä).pdf

Asian valmistelija: hallintojohtaja Riikka Rajahalme

Hyvinvointialueen päätösvaltaa käyttää aluevaltuusto, joka voi kuitenkin siirtää toimivaltaansa hyvinvointialueen muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille hallintosäännön kautta. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosääntö on hyväksytty ensimmäisen kerran aluevaltuustossa 8.3.2022 § 4. Tämän jälkeen sitä on päivitetty useampaan kertaan vuosien 2022-2024 aikana. Viimeisimmän kerran hallintosääntöä on päivitetty aluevaltuuston kokouksessa 28.10.2024 § 66.

Alkuvuoden 2025 aikana on kartoitettu toimialoilta mahdollisia hallintosäännön muutostarpeita niin, että ne voidaan tuoda kootusti aluehallituksen käsiteltäväksi ja edelleen aluevaltuuston 19.5.2025 kokoukseen. Lisäksi asiassa on huomioitu vastaavat muutokset kuin mitä samassa kokouksessa ennen hallintosääntöä käsiteltävässä Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen yhteistoimintasopimuksessa. Muutosehdotukset koskevat hallintosäännön seuraavia kohtia:

- § 3: Aluevaltuuston tehtäviin lisätty kirjaus Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta koskevan yhteistoimintasopimuksen hyväksymisestä.
- § 29: Muokataan otto-oikeuden käyttämistä koskeva kirjaus kuulumaan seuraavasti: "Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksella on otto-oikeus hyvinvointialueiden yhteisen toimielimen, pelastuslautakunnan, tekemiin päätöksiin. Otto-oikeuden käyttämisen jälkeen ennen asian ratkaisemista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksen tulee kuulla Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitusta. Aikataulullisista syistä hyvinvointialuejohtajat ja aluehallitusten puheenjohtajat voivat kuitenkin sopia kuulematta jättämisestä."
- § 37: Muutetaan palvelusihteerin virkanimike muotoon "Talousassistentti" hyvinvointialuejohtajan viranhaltijapäätöksen mukaisesti.
- § 41: Lisätään kirjaus "6. sosiaalihuoltolain (710/1982) 41 §:n mukaisen määräyksen antamisesta asuntoon tai muuhun olinpaikkaan pääsemiseksi."
- § 42: Lisätään kirjaus pelastusjohtajan toimivaltaan: "7. pelastuslaitoksen alle kahden miljoonan euron investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista investointisuunnitelman perusteella; 8. pelastuslaitoksen alle miljoonan euron palveluhankinnoista ja urakalla teettämisestä Vantaan ja Keravan aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti;"

- § 80: Lisätään talousjohtajan toimivaltaan kirjaus "11. varmennekorteista perittävistä maksuista hyvinvointialueen rekisteröintipisteissä."
- § 98: Poistetaan valmisteluorganisaatioon viittaava lause.
- § 132: Muutetaan kirjaus kuulumaan seuraavasti: "Aluehallituksen on vuosittain kesäkuun loppuun mennessä tuotava aluevaltuustolle tiedoksi luettelo valtuutettujen edellisen vuoden aikana tekemistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt."
- Lisäksi tehty pieniä stilistisiä korjauksia ja korjattu numerointeja.

Luonnos päivitetystä hallintosäännöstä 19.5.2025 lukien on esityslistan liitteenä. Lisäksi oheismateriaaliksi on lisätty asiakirjasta versio, jossa muutokset ovat näkyvissä vihreällä sekä punaisella värillä. Aluevaltuuston kokouksessaan 28.10.2024 § 65 tekemät muutokset hallintosääntöön 1.6.2025 lukien koskien tulevan valtuustokauden toimielinmuutoksia päivitetään lisäksi hallintosääntöön 1.6.2025 lukien.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan luonnoksen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen päivitetystä hallintosäännöstä 19.5.2025 lukien.

Kokouskäsittely

Aluehallitukselle on toimitettu liitteeksi myös luonnos hallintosäännöstä 1.6.2025 lukien. Kyseinen liite sisältää samat muutokset kuin hallintosääntö 19.5.2025, mutta sisältäen lisäksi aluevaltuuston kokouksessaan 28.10.2024 § 65 tekemät muutokset hallintosääntöön 1.6.2025 lukien koskien tulevan valtuustokauden toimielinmuutoksia. Liite lisätään osaksi pöytäkirjaa. Lisäksi pykälän otsikkoa täsmennetään niin, että siitä poistetaan päivämäärä eli otsikko kuuluisi seuraavasti: "Hyvinvointialueen hallintosäännön päivittäminen".

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää:

1. hyväksyä liitteenä 1 olevan luonnoksen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen päivitetystä hallintosäännöstä 19.5.2025 lukien;
2. hyväksyä liitteenä 2 olevan luonnoksen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen päivitetystä hallintosäännöstä 1.6.2025 lukien (jossa päivitettyinä aluevaltuuston kokouksessaan 28.10.2024 § 65 hyväksymät toimielinorganisaatiota koskevat muutokset valtuustokauden vaihtuessa).

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 19.05.2025, § 31

Liitteet

- 1 Liite 2 - Hallintosääntö 1.6.2025 lukien.pdf
- 2 Liite 1 - Hallintosääntö_19.5.2025 lukien.pdf

Oheismateriaali

1 Hallintosääntö_19.5.2025 lukien (muutokset näkyvissä).pdf

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää:

1. hyväksyä liitteenä 1 olevan luonnoksen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen päivitetystä hallintosäännöstä 19.5.2025 lukien;
2. hyväksyä liitteenä 2 olevan luonnoksen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen päivitetystä hallintosäännöstä 1.6.2025 lukien (jossa päivitettyinä aluevaltuuston kokouksessaan 28.10.2024 § 65 hyväksymät toimielinorganisaatiota koskevat muutokset valtuustokauden vaihtuessa).

Aluehallitus, § 108, 29.04.2025**Aluevaltuusto, § 32, 19.05.2025****§ 32****Selvitys koskien perusopetuksessa ja 2. asteella työskentelevien hyvinvointialueen sosiaalihjaajien ja sairaanhoitajien resurssien uudelleenkohdentamista lakisääteisiin tehtäviin**

VAKEDno-2025-178

Aluehallitus, 29.04.2025, § 108**Liitteet**

- 1 Liite_OKM Vastaus kannanottopyyntöön.pdf
- 2 Liite_Opiskeluhuollon kysely.pdf
- 3 Liite_Hyvilin Lausunto Vantaa ja Kerava, opiskeluhuolto.pdf

Oheismateriaali

- 1 Vantaan kaupunginhallituksen selostusaineisto 28.4.2025.pdf

Asian valmistelija: lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtaja Hanna Mikkonen

Aluehallitus on kokouksessaan 21.1.2025 § 3 käsitellyt lasten, nuorten ja perheiden palvelujen selvitystä koskien perusopetuksessa ja 2. asteella työskentelevien hyvinvointialueen sosiaalihjaajien ja sairaanhoitajien resurssien uudelleenkohdentamista lakisääteisiin tehtäviin. Aluehallitus päätti tuolloin palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Aluehallituksen päätöksen jälkeen selvitystä jatkettiin yhdessä Vantaan ja Keravan kaupunkien kanssa yhteisessä työryhmässä tarkastellen tilannekuvaa ja vaihtoehtoja.

Aluehallituksen ohjeistuksen mukaisesti hyvinvointialue pyysi asiassa lausuntoa opetus- ja kulttuuriministeriöltä sekä sosiaali- ja terveysministeriöltä. Aluehallitus pyysi hyvinvointialuetta myös selvittämään, onko Suomen muilla alueilla vastaavanlaisia toimintamalleja. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pyysi Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:tä antamaan lausunnon asiassa sekä kartoittamaan, miten vastaavat palvelut on muilla hyvinvointialueilla järjestetty. Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Hyvil Oy:n vastaukset ovat saapuneet ja ovat liitteenä. Sosiaali- ja terveysministeriö ei antanut asiassa lausuntoa.

Valtio edellyttää Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta toiminnan tehostamista ja lakisääteisiin tehtäviin keskittymistä alijäämäisen talouden vuoksi. Osana uudistusohjelmaa lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialalla on tarkasteltu toimialan resursseja ja niiden tarkoituksenmukaista kohdentamista lakisääteisiin tehtäviin. Toimialan tulee vahvistaa terveydenhoitajien resurssointia lakisääteisten terveystarkastusten turvaamiseksi. Toimialalle on tulossa myös uusi resurssia vaativa lakisääteinen tehtävä, kun lasten ja nuorten terapiatakuu astuu voimaan 1.5.2025.

Lakisääteistä opiskeluhuoltoa toteutetaan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhuoltona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon siten kuin laissa säädetään. Hyvinvointialueen tuottamaan

opiskeluhuoltoon kuuluvat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut.

Lakisääteisen opiskeluhuollon ammattilaiset auttavat ja tukevat mm. seuraavissa asioissa:

- Psykologi voi auttaa ja tukea oppilaita mielenterveyden haasteissa, oppimis- ja keskittymisvaikeuksien arvioinnissa ja tukitoimien suunnittelussa. Psykologin työssä korostuvat psyykkiseen terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät asiat.
- Kuraattori on sosiaalihuollon asiantuntija, jonka lakisääteisen palveluun kuuluu mm. auttaa oppilaita, joilla on haasteita tunne-elämässä, motivaatiossa, koulunkäynnissä tai ihmissuhteissa tai omaan kasvuunsa ja kehitykseensä liittyviä ongelmia. Lisäksi kuraattori tekee yhteistyötä perheen ja lapsen ympärillä olevien muiden ammattilaisten kanssa ja voi esim. ohjata oikeaan palveluun.
- Terveystieteiden tehtävänä on lapsen ja nuoren kasvun ja kehityksen seuranta ja mm. säännölliset, lakisääteiset terveystarkastukset ja yksilöllisen tarpeen mukaiset käynnit. Terveystieteilijä huomioi myös seksuaaliterveyttä, psyykkistä hyvinvointia ja sosiaalisia suhteita.
- Lääkäri seuraa oppilaiden kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia. Lääkäri tekee säännölliset, asetuksen mukaiset, terveystarkastukset ja mm. laatii lääketieteellisiä arvioita ja hoitosuunnitelmia huomioiden myös mielen hyvinvointi.

Lisäksi kaikki ammattilaiset osallistuvat yhdessä koulujen ja oppilaitosten kanssa yhdessä tehtävään yhteisölliseen opiskeluhuoltoon ja tarvittaessa yksittäisen oppilaan ympärille koottavaan monialaiseen konsultaatiotiimiin. Lakisääteisistä tehtävistä opiskeluhuollossa ja kouluissa on kirjattu oppilas- ja opiskeluhoitolakiin, hyvinvointialuelakiin, perusopetuslakiin ja terveydenhuoltolakiin sekä Valtioneuvoston asetukseen neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta.

Tällä hetkellä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen opiskeluhuollossa työskentelee ei-lakisääteisissä tehtävissä kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa ja kahdeksan sairaanhoitajaa:

- Perusopetuksessa työskentelee kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa (Vantaa ja Kerava)
- Toisella asteella toimii neljä sairaanhoitajaa (Vantaa ja Kerava)
- Jalkautuvassa etapissa työskentelee neljä sairaanhoitajaa yhdessä luokassa kuuden viikon jaksoissa erityisopettajan työparina (Vantaa)

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on esittänyt Vantaan kaupungille, että Etappi- ja Paja-luokissa toimivat sosiaaliohjaajat voitaisiin siirtää liikkeenluovutuksen periaattein Vantaan kaupungille. Yhteisessä valmistelussa Vantaan kaupunki ei katsonut tällaista tarkoituksenmukaiseksi.

Hyvinvointialue on saanut opetus- ja kulttuuriministeriön vastauksen kannanottoopyyntöön 26.2.2025. Vastaus kokonaisuudessaan on liitteenä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että opiskeluhoitopalveluiden henkilöstön toimiminen opetusryhmissä ei vastaa lainsäätäjän tarkoittamaa toimintaa, joka käy ilmi myös lainsäädännössä ilmenevistä hoitotakuun toteuttamista koskevista aikamääreistä siitä, missä ajassa opiskelijan tulisi saada yksilöllistä

opiskeluhuoltopalveluita kuraattorilta tai psykologilta. Opiskeluhuoltolain keskeisenä tavoitteena on ollut turvata yhdenvertaiset opiskeluhuoltopalvelut kuntia laajemmilla hyvinvointialueilla niitä tarvitseville opiskelijoille.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa lisäksi, että opiskeluhuollosta lapsia ja nuoria tulisi tarvittaessa ohjata muihin hoito-, tutkimus ja kuntoutuspalveluihin. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö huomioi vastauksessaan, että työ kohdentuisi vain pieneen joukkoon oppilaitoksen opiskelijoita tai ryhmiä. Ohjaustyössä painottuisi tällöin opiskelijoiden arjen tuki ja ohjaus eikä opiskeluhuollon mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden roolin mukainen opiskeluhoitotyö.

Opiskeluhuoltopalveluiden henkilöstön säännöllinen toimiminen opetusryhmissä ei vastaa opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa tarkoitettua yhteisöllistä tai yksilökohtaista opiskeluhoitoa.

Hyvinvointialue on saanut Hyvil Oy:n vastauksen lausunto- ja kartoituspyyntöön 13.3.2025. Vastaus kokonaisuudessaan on liitteenä. Hyvil Oy toteaa lausunnossaan, että opiskeluhuollon palvelut ovat hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia palveluita, jotka sen tulee järjestää alueellaan sijaitsevien oppilaitosten opetuksessa tai koulutuksessa oleville opiskelijoille lain määrittelemällä tavalla. Sääntely ei edellytä, että hyvinvointialueen tulisi järjestää muuta kuin edellä mainittuja opiskeluhuollon palveluita kouluissa tai oppilaitoksissa. Hyvinvointialue saa toimintansa rahoituksen pääasiassa valtiolta. Lakia hyvinvointialueen rahoituksesta (617/2021) sovelletaan hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021) tarkoitettujen hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien kattamiseen. Hyvinvointialueen on rajoitetun toimialansa puitteissa mahdollista ottaa hoitaakseen myös sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä. Näihin tehtäviin ei sovelleta kuitenkaan lakia hyvinvointialueen rahoituksesta eikä järjestämisvastuun ulkopuolisesta tehtävästä aiheutuvia kustannuksia siten huomioda valtion rahoituksen perusteena olevissa kustannuksissa.

Hyvil Oy:n kartoituksen mukaan kymmenellä hyvinvointialueella ei ollut lainkaan ei-lakisääteistä henkilöstöä kouluissa ja oppilaitoksissa kyselyn ajankohtana. Näistä viidellä hyvinvointialueella tällaista henkilöstöä ei ollut hyvinvointialueiden aloittaessa 1.1.2023. Viisi hyvinvointialuetta oli siirtänyt ei-lakisääteisen henkilöstön jo ennen helmikuuta 2025 vahvistamaan hyvinvointialueiden perustason lasten ja nuorten mielenterveys-, päihde- ja kuntoutuspalveluja ja suunnitelmallista lapsiperhetyötä.

Yhdeksällä hyvinvointialueella työskenteli helmikuussa 2025 59 työntekijää, jotka eivät olleet opiskeluhuollon lakisääteistä henkilöstöä. Kuusi hyvinvointialuetta suunnitteli siirtävänsä tämän henkilöstön vahvistamaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia palveluja tai päättävänsä työsuhteet ja kolme hyvinvointialuetta ei suunnitellut henkilöiden siirtämistä.

Eteneminen 1.8.2025 lukien

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstö ei toimi etappi- ja pajatoiminnan luokkatyöskentelyssä nykyisen mallin mukaisesti 1.8.2025 alkaen. Perusopetuksessa ja 2. asteella työskentelevien hyvinvointialueen sosiaaliohjaajien ja sairaanhoitajien resurssit kohdennetaan uudelleen niin, että hyvinvointialue voi turvata välttämättömät ja lakisääteiset palvelut. Sosiaaliohjaajien tehtävät kouluissa lakkautetaan. Sairaanhoitajat ja psykiatriset sairaanhoitajat sijoitetaan lasten ja nuorten mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalvelujen toimintoihin. Hyvinvointialueen väestön ja alueen lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen

tunnistettu tarpeen kasvu edellyttävät hyvinvointialueelta riittävää resurssointia ja mielenterveyden tukea ja hoitoa porrasteisesti kaikissa toimialan palveluissa.

Lasten, nuorten ja perheiden toimiala kehittää opiskeluhoitoa ja muiden lasten ja nuorten mielenterveyttä tukevien ja hoitavien tahojen työnjakoa sekä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa huomioiden toimintaympäristön tarpeet ja muutokset. Sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöiden siirtyessä Etappi- ja Pajaluokilta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toisiin tehtäviin, turvataan kyseisten luokkien lasten ja perheiden tarvitsema tuki riittävillä opiskeluhoitoon ja muilla tarvittavilla sosiaali- ja terveydenhuollon palveluilla. Etappi- ja Pajaluokkien työntekijöiden sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asiantuntijoiden välillä sovitaan yhteisistä toimintamalleista, joilla turvataan lasten avun saanti ja sujuva yhteistyö. Hyvinvointialueen yhteyshenkilönä toimii opiskeluhoitoon henkilöstö ja tarvittaessa myös opiskeluhoitoon esihenkilö.

Vantaan kaupunginhallitus sai asiasta selostuksen 28.4.2025. Selostuksen aineisto on oheismateriaalina.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi selvityksen koskien perusopetuksessa ja 2. asteella työskentelevien hyvinvointialueen sosiaaliohjaajien ja sairaanhoitajien resurssien uudelleenkohdentamista lakisääteisiin tehtäviin;
2. todeta, että sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöiden siirtyessä Etappi- ja Pajaluokilta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toisiin tehtäviin, turvataan kyseisten luokkien lasten ja perheiden tarvitsema tuki riittävillä opiskeluhoitoon ja muilla tarvittavilla sosiaali- ja terveydenhuollon palveluilla. Etappi- ja Pajaluokkien työntekijöiden sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asiantuntijoiden välillä sovitaan yhteisistä toimintamalleista, joilla turvataan lasten avun saanti ja sujuva yhteistyö. Hyvinvointialueen yhteyshenkilönä toimii opiskeluhoitoon henkilöstö ja tarvittaessa myös opiskeluhoitoon esihenkilö.

Muutettu päätösehdotus:

Aluehallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi selvityksen koskien perusopetuksessa ja 2. asteella työskentelevien hyvinvointialueen sosiaaliohjaajien ja sairaanhoitajien resurssien uudelleenkohdentamista lakisääteisiin tehtäviin sekä Vantaan kaupungin toimittaman kaupunginhallituksen selostusaineiston 28.4.2025;
2. todeta, että sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöiden siirtyessä Etappi- ja Pajaluokilta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toisiin tehtäviin, turvataan kyseisten luokkien lasten ja perheiden tarvitsema tuki riittävillä opiskeluhoitoon ja muilla tarvittavilla sosiaali- ja terveydenhuollon palveluilla. Etappi- ja Pajaluokkien työntekijöiden sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asiantuntijoiden välillä sovitaan yhteisistä toimintamalleista, joilla turvataan lasten avun saanti ja sujuva yhteistyö.
3. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi selvityksen koskien perusopetuksessa ja 2. asteella työskentelevien hyvinvointialueen sosiaaliohjaajien ja sairaanhoitajien resurssien uudelleenkohdentamista lakisääteisiin tehtäviin.

Kokouskäsittely

Aluehallituksen varajäsen Sirpa Peura saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 10.26. Aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja Anne Karjalainen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 10.35.

Esittelijän selostusosaan tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti:

1. merkitä tiedoksi selvityksen koskien perusopetuksessa ja 2. asteella työskentelevien hyvinvointialueen sosiaaliohjaajien ja sairaanhoitajien resurssien uudelleenkohdentamista lakisääteisiin tehtäviin sekä Vantaan kaupungin toimittaman kaupunginhallituksen selostusaineiston 28.4.2025;
2. todeta, että sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöiden siirtyessä Etappi- ja Pajaluokilta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toisiin tehtäviin, turvataan kyseisten luokkien lasten ja perheiden tarvitsema tuki riittävällä opiskeluhuollon ja muilla tarvittavilla sosiaali- ja terveydenhuollon palveluilla. Etappi- ja Pajaluokkien työntekijöiden sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asiantuntijoiden välillä sovitaan yhteisistä toimintamalleista, joilla turvataan lasten avun saanti ja sujuva yhteistyö.
3. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi selvityksen koskien perusopetuksessa ja 2. asteella työskentelevien hyvinvointialueen sosiaaliohjaajien ja sairaanhoitajien resurssien uudelleenkohdentamista lakisääteisiin tehtäviin.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 19.05.2025, § 32**Liitteet**

- 1 Liite_Hyvilin Lausunto Vantaa ja Kerava, opiskeluhoolto.pdf
- 2 Liite_Opiskeluhoollon kysely.pdf
- 3 Liite_OKM Vastaus kannanottopyyntöön.pdf

Oheismateriaali

- 1 Vantaan kaupunginhallituksen selostusaineisto 28.4.2025.pdf

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi selvityksen koskien perusopetuksessa ja 2. asteella työskentelevien hyvinvointialueen sosiaaliohjaajien ja sairaanhoitajien resurssien uudelleenkohdentamista lakisääteisiin tehtäviin.

Aluehallitus, § 94, 15.04.2025

Aluevaltuusto, § 33, 19.05.2025

§ 33

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien vain hyvinvointialueen arvojen mukaisen ja ketään syrjimättömän materiaalin jakamista

VAKEDno-2024-5434

Aluehallitus, 15.04.2025, § 94

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen

Aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2024 § 91 jätettiin Eve Rämön ja Elina Nykyrin valtuustoaloite "Jaamme vain materiaalia, joka on hyvinvointialueen arvojen mukaista eikä syrji ketään". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 22 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Me allekirjoitetut vaadimme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tiloissa saa jakaa vain materiaalia, joka on hyvinvointialueen arvojen mukaista eikä syrji ketään.

Hyvinvointialueella on monenlaisia asiakastiloja, joissa on tarjolla erilaisia esitteitä. Osa esitteistä on erilaisten järjestöjen ja yhdistysten esitteitä ja mainoksia. Työntekijät saattavat myös ohjata asiakkaitaan näiden järjestöjen pariin ja antaa asiakkaille järjestöjen esitteitä.

Kolmas sektori on tärkeä toimija täydentämässä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita ja on tärkeää, että niihin osataan ohjata ihmisiä.

Samaan aikaan on erityisen tärkeää, että ihmisiä ei ohjata sellaisten toimijoiden pariin, jossa henkilö saattaa kohdata syrjintää tai arvojen vastaista opetusta. Usein hyvinvointialueen asiakkaat ovat monessakin suhteessa heikommassa asemassa esimerkiksi sairauden, vamman tai muun elämäntilanteen vuoksi. On tärkeää, ettei niissä hetkissä ihmisiä ohjata sellaisten tahojen pariin, jotka entisestään vaikeuttavat heidän tilannettaan.

Esimerkiksi neuvoloissa saattaa tällä hetkellä saada käsiinsä esitteen parisuhdekurssille, joka opettaa naisten olevan miesten alaisia, seksin olevan naisen velvollisuus parisuhteessa ja jossa väkivaltaista puolisoa ohjataan ymmärtämään mieluummin kuin tekemään rikosilmoitus ja naisen olevan soveliaampi lasten hoitoon kuin työelämään. Neuvoloiden kautta on myös ollut mahdollista päätyä sellaisen tahon asiakkaaksi, joka ei hyväksy seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä.

Me allekirjoittaneet esitämme, että

- *Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tiloissa jaetaan vain sen arvojen mukaista materiaalia,*
- *Työntekijät ovat perehtyneet tahoihin joihin asiakkaita ohjataan, ja*
- *Erityisryhmille tarkoitetut palvelut käyvät esitteistä ilmi."*

Aluehallitus päätti kokouksessaan 17.12.2025 § 276 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 9.6.2025 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen arvot ovat oikeudenmukaisuus, vastuullisuus ja rohkeus. Näiden arvojen mukaisesti haluamme varmistaa, että kaikki hyvinvointialueen jakama materiaali tukee hyvinvointialueen tavoitteita ja arvoja.

Hyvinvointialueen strategian mukaisesti tavoitteena on lisätä järjestöyhteistyötä, sillä järjestöt ovat tärkeitä kumppaneita sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden täydentämisessä. Järjestöillä tulee olla mahdollisuus esitellä toimintaansa hyvinvointialueen asukkaille. Yksi keino toiminnan esittelyyn on jakaa esitteitä järjestön toiminnasta VAKEn toimitiloissa. Järjestöillä on vastuu omista materiaaleistaan, mutta hyvinvointialue voi ohjata ja tukea järjestöjä varmistamaan, että niiden materiaali on hyvinvointialueen arvojen mukaista.

Seuraavilla toimenpiteillä hyvinvointialue pyrkii varmistamaan, että hyvinvointialueen tiloissa jaettava materiaali on hyvinvointialueen arvojen mukaista:

1. Materiaalin jakaminen hyvinvointialueen tiloissa: Hyvinvointialueen monissa toimitiloissa on ilmoitustauluja, jonne hyvinvointialue itse laittaa tiedotteita, mutta jonne myös asiakkaat ja kolmannen sektorin toimijat itsenäisesti laittavat materiaalia. Jokainen yksikkö tarkastaa resurssiansa puitteissa, että tiloissa jaettava materiaali on hyvinvointialueen arvojen mukaista ja asiakkaille relevanttia ja tarvittaessa poistaa materiaalia. Tämä koskee sekä hyvinvointialueen omaa materiaalia että kolmansien osapuolten, kuten järjestöjen ja yhdistysten, esitteitä.
2. Työntekijöiden perehdytys: Työntekijöille tarjotaan monipuolista koulutusta ja perehdytystä, jotta he osaavat ohjata asiakkaita luotettavien ja hyvinvointialueen arvojen mukaisten toimijoiden pariin. Hyvinvointialueen henkilöstölle on toteutettu verkkokoulutus hyvinvoinnin puheeksi ottamisesta ja hyvinvointitarjottimen hyödyntämisestä osana palveluohjausta. Hyvinvointitarjotin on palvelu, joka kokoaa VAKEn verkkosivujen Hyvinvointitarjotin-alustalle alueen järjestöjen, kuntien, seurakuntien sekä hyvinvointialueen tarjoamat hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut. Lisäksi tietoa asiasta jaetaan hyte-avainhenkilöverkoston kautta. Avainhenkilöverkoston toimijat ovat jossain yksiköissä perustaneet hyvinvointitoimijat tutuiksi -pisteitä, joissa asiakkaat voivat löytää tietoa erilaisista hyvinvointia ja terveyttä edistävistä palveluista (esim. kuntien ja järjestöjen liikunta, luonto ja kulttuuripalveluista). Avainhenkilöverkoston toimijoita ohjeistetaan varmistamaan, että materiaali on kohdassa yksi kuvatus mukaista.
3. Kolmannen sektorin tuottamien esitteiden sisältö: Hyvinvointialue voi antaa yleisiä ohjeita tiloissaan jaettavasta materiaalista, mutta jokainen järjestö itse vastaa materiaalin tuottamisesta.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Eve Rämölle ja Elina Nykyrille sekä 22 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 19.05.2025, § 33

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Aluehallitus, § 96, 15.04.2025

Aluevaltuusto, § 34, 19.05.2025

§ 34

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien vammaisten lasten ja nuorten oikeuksien ja aseman turvaamista hyvinvointialueella

VAKEDno-2025-681

Aluehallitus, 15.04.2025, § 96

Asian valmistelija: aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtaja Kirsi Leväpelto

Aluevaltuuston kokouksessa 10.2.2025 § 16 jätettiin Hanna Holmberg-Soton ja Elina Nykyrin valtuustoaloite "Vammaisten lasten ja nuorten oikeudet ja asema on turvattava hyvinvointialueella". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 25 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimialat rakennettiin ainakin osittain elämänkaarimallin mukaisesti. Elämänkaarimallin vahvuutena on organisaatio, joka kykenee tarkastelemaan kokonaisvaltaisesti eri ikävaiheissa olevien ihmisten tarpeita sekä ikävaiheeseen liittyviä hyvinvoinnin ja terveyden haasteita.

Vammaisten ihmisten palvelujen sijoittuminen organisaatiossa yhtenä suurena kokonaisuutena on aina ollut haastavaa, koska palvelualueen asiakkaina on kaiken ikäisiä ihmisiä. Hyvinvointialueellamme vammaispalvelut ovat samalla toimialalla aikuissosiaalityön kanssa.

Yksi asiakasryhmä, joka on jäänyt vailla riittävää huomiota uuden organisaation rakentamisen yhteydessä, on vammaiset lapset ja nuoret. Kyseessä on melko pieni asiakasryhmä, joka helposti unohtuu muutoin täysin aikuisiin kohdistuvalla aikuissosiaalityön ja vammaispalveluiden toimialalla.

Vammaiset lapset ja nuoret perheineen tarvitsevat erityisen paljon huomiota, tukea ja palveluja. Samalla tiedetään myös, että vammaiset lapset ja nuoret ovat jopa kaikista haavoittuvammassa asemassa oleva asiakasryhmä. Heidän oikeuksiensa toteutumiseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota hyvinvointialueella.

Tiedämme, että vammaiset lapset ja nuoret tarvitsevat muita lapsia ja nuoria useammin sosiaalihuollon tukitoimia. Haasteena on, ettei vammaisen lapsi ja hänen perheensä ei saa aina tarpeeksi tukea vammaispalveluista. Silloin vammaisen lapsen tai nuoren vanhemmat uupuvat. Erityisesti tämä koskee omaishoitajia. Vammaisen lapsen ja nuoren itsenäistymistä tulee tukea nykyistä enemmän, esim. henkilökohtaisen avun avulla.

Me valtuutetut esitämme, että:

- *hyvinvointialue selvittää vammaisten lasten ja nuorten asemaa nykyisessä organisaatiossa,*
- *aikuissosiaalityön ja vammaispalveluiden sekä lasten, nuorten ja perheiden toimialojen välistä yhteistyötä tiivistetään.*
- *että aluevaltuustolle ja aluehallitukselle raportoidaan jatkossa säännöllisesti vammaisten lasten ja nuorten tilanteesta samoilla mittareilla kuin yleensä*

lastensuojelun asiakkaita seurataan, esim. asiakasmäärä yhtä sosiaalityöntekijää kohti, sosiaalityöntekijän ja lapsen henkilökohtaisten tapaamisten määrä sekä asiakassuunnitelmien ja päätösten voimassaolon pituus,

- *hyvinvointialueella kiinnitetään huomioita vammaisten lasten ja nuorten vanhempien jaksamiseen ja selvitetään tätä säännöllisesti. Varmistetaan, että vammaisten lasten ja nuorten omaishoitajat saavat oikeasti pitää lakisääteiset vapaapäivänsä.*
- *hyvinvointialue tiivistää yhteistyötä vantaalaisten koulujen ja päiväkotien kanssa. Tavoitteena on oltava vammaisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin paraneminen. ”*

Aluehallitus on kokouksessaan 4.3.2025 § 58 päättänyt merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtajan sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 10.8.2025 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pyrkii tukemaan asiakkaita kaikissa elämänvaiheissa tarjoamalla kohdennettua tukea eri ikäryhmille. Aikuissosiaalityön ja vammaispalveluiden toimialue on sitoutunut varmistamaan, että myös vammaisten lasten, nuorten ja aikuisten oikeudet sekä palvelut turvataan kattavasti ja yhdenmukaisesti. Tämä tarkoittaa, että palvelut järjestetään niin, että ne vastaavat kunkin ikäryhmän erityistarpeita ja takaavat riittävän tuen kaikissa asiakkaan elämänvaiheissa.

Uuden vammaispalvelulain mukaisesti vammaisten henkilöiden tulisi ensisijaisesti saada tarvitsemansa tuki yleisistä peruspalveluista, kuten sosiaali- ja terveydenhuollosta, opetuksesta ja varhaiskasvatuksesta. Tämä ensisijaisuusperiaate tukee yhdenvertaisuuden toteutumista, jossa vammaisten henkilöiden oikeus tukeen ja palveluihin ei saa poiketa muille kansalaisille kuuluvasta tuesta. Vammaispalvelut täydentävät peruspalveluja silloin, kun ne eivät riitä vastaamaan yksilön erityistarpeisiin. Tavoitteena on turvata yhtäläiset mahdollisuudet tarvittaviin palveluihin ja tukeen riippumatta vamman laadusta tai elämäntilanteesta.

Uuden vammaispalvelulain toimeenpanon myötä vammaispalveluissa kehitetään perheiden arkea tukevia joustavia palvelumuotoja, kuten tilapäishoitopalveluja ja kotiin vietäviä palveluja. Nämä täydentävät laajempaa ja joustavampaa palveluvalikoimaa, jonka tavoitteena on vastata asiakkaiden moninaisiin ja yksilöllisiin tarpeisiin.

Aikuissosiaalityön, vammaispalveluiden sekä lasten, nuorten ja perheiden palveluiden välinen yhteistyö on ollut pitkäjänteistä, ja sitä jatketaan vuonna 2025 säännöllisillä tapaamisilla. Tapaamisten tavoitteena on arvioida asiakasohjauksen sujuvuutta sekä palveluiden riittävyyttä ja vaikuttavuutta. Yhteistyön pohjalta kehitetään edelleen toimintamalleja, joilla varmistetaan asiakaslähtöiset ja saumattomat palveluketjut eri toimialojen välillä.

Henkilöstön osaamista vahvistetaan tarjoamalla mahdollisuuksia yhteisiin koulutuksiin, jotka tukevat moniammatillista yhteistyötä ja parantavat palveluiden laatua. Vammaispalvelut on tuonut lasten, nuorten ja perheiden toimialalle erityisosaamista esimerkiksi vammaisten lasten kommunikaatiotarpeisiin ja muihin erityistarpeisiin liittyen. Samanaikaisesti lasten, nuorten ja perheiden toimialalla

kehitetään palveluja, jotka tukevat perheiden jaksamista ja vanhemmuutta. Hyvinvointialue jatkaa myös yhteistyötä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa, jotta vammaiset lapset ja nuoret saavat riittävää tukea oppimisen eri vaiheissa.

Vammaispalveluiden palvelualue raportoi jatkossa vuosittain osana vuosikertomusta vammaisten lasten ja nuorten tilanteesta hyvinvointialueen aluevaltuustolle ja aluehallitukselle. Raportoinnissa hyödynnetään uusina mittareina vammaisten lasten ja nuorten palveluita koskien sosiaalityöntekijän keskimääräistä asiakasmäärää ja palvelutarpeen arvioinnin keskimääräistä käsittelyaikaa. Näiden mittareiden avulla voidaan arvioida palveluiden resursointia ja varmistaa, että ne vastaavat asiakkaiden tarpeisiin tehokkaasti ja oikea-aikaisesti.

Vanhempien tukitoimien riittävyttä arvioidaan vammaisten palvelualueella aktiivisesti, ja omaishoitajien lakisääteisten vapaiden toteutumista seurataan säännöllisesti. Vuoden 2025 aikana palvelualue toteuttaa erillisen asiakastytyväisyyskyselyn omaishoitajille, jotta heidän kokemuksensa ja tarpeensa voidaan huomioida entistä paremmin. Palvelualueella otetaan myös käyttöön erillinen lapsille ja nuorille kohdennettu asiakaspalautekysely, joka on kehitetty lasten, nuorten ja perheiden toimialalla.

Hyvinvointialueen tuottama digitaalinen HYTE-palvelutarjotin kokoaa alueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut ja toiminnot yhteen paikkaan, mahdollistaen samalla asiakkaille ja perheille helposti saatavilla olevan tiedon alueen palveluista. Palvelutarjottimesta löytyy eri järjestöjen tarjoamia palveluita, kuten vertaistuki, kokemusasiantuntijat ja erilaiset muut tukiryhmät, jotka voivat tarjota tärkeää tukea perheiden arjessa. HYTE-palvelutarjottimen avulla pyritään vahvistamaan muiden tukipalveluiden saatavuutta ja varmistamaan, että perheet saavat entistä kattavampaa ja oikea-aikaisempaa tukea tarpeidensa mukaisesti.

Vammaisten lasten ja nuorten osallisuutta vahvistetaan hyvinvointialueella kehittämällä osallistavia menetelmiä ja palautekanavia, joiden avulla voidaan entistä paremmin ottaa huomioon lasten ja nuorten ääni palveluiden suunnittelussa ja arvioinnissa. Nivelvaiheisiin, kuten siirtymiseen nuoruudesta aikuisuuteen, kiinnitetään erityistä huomiota, jotta palveluketjut eivät katkea ja nuoren itsenäistyminen saa riittävän tuen. Hyvinvointialue kehittää myös tietojohtamisen käytäntöjä, jotta päätöksenteko pohjautuu ajantasaiseen ja asiakasryhmäkohtaiseen tietoon. Palveluiden saavutettavuudessa huomioidaan myös monikulttuuriset perheet ja viestinnän selkeys kaikille asiakasryhmille.

Vammaisten lasten ja nuorten asemaa sekä heidän tarvitsemiensa palveluiden riittävyttä valvotaan osana palveluiden jatkuvaa kehittämistä. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota palveluiden saatavuuteen, saavutettavuuteen ja laatuun eri ikäryhmissä sekä perheiden ja asiakkaiden kokemuksiin palveluiden toimivuudesta.

Haluamme varmistaa yhdenvertaiset, asiakaslähtöiset ja vaikuttavat palvelut vammaisille lapsille ja nuorille sekä seurata ja arvioida toimenpiteiden vaikuttavuutta säännöllisesti. Näillä toimenpiteillä vahvistetaan vammaisten lasten ja nuorten asemaa ja oikeuksia hyvinvointialueella.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

-
1. antaa Hanna Holmberg-Sotolle, Elina Nykyrille ja 25 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
 2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 19.05.2025, § 34

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Aluehallitus, § 126, 13.05.2025

Aluevaltuusto, § 35, 19.05.2025

§ 35

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien suun terveydenhuoltoa lähipalveluna

VAKEDno-2025-1733

Aluehallitus, 13.05.2025, § 126

Asian valmistelijat: suun terveydenhuollon palvelualueen palvelualuejohtaja Helena Salusjärvi-Juopperi ja terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja Kati Liukko

Aluevaltuuston kokouksessa 31.3.2025 § 24 jätettiin Vasemmistoliiton valtuustoryhmän valtuustoaloite "Suun terveydenhuolto lähipalveluiksi". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 15 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Esitämme, että VAKE siirtyy suun terveydenhuollossa aluekohtaiseen ajanvaraukseen, jotta loppuu ristiin rastiin pallottelu, jossa keravalaiset saavat aikoja Vantaan hammashoitoloihin ja vantaalaiset Keravalle. Nykyisessä tilanteessa aluevaltuutettujen saaman palautteen mukaan on enemmän sääntö, kuin poikkeus, että hammaslääkäriaikaa ei saa omaan lähimpään hammashoitolaan. Akuutissa kiireellisen hoidon tilanteessa varmasti moni mielellään ottaa ajan sinne minne sen nopeimmin saa, mutta pääsäännön tulee olla, että suun terveydenhuolto tapahtuu lähipalveluna."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 15.4.2025 § 100 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 30.9.2025 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Suun terveydenhuoltoon on tullut lukuisia palautteita siitä, ettei hoitoaikoja ole tarjottu lähipalveluna ja että hoitoaika on saattanut olla hyvinkin kaukana asiakkaan omalta lähialueelta. Esimerkiksi Hakunilasta on käyty hammashoidossa Keravalla tai Myyrmäestä Koivukylässä. Matkat hammashoitolaan ovat vieneet asiakkaalta paljon aikaa etenkin, jos on joutunut käyttämään julkisia kulkuvälineitä. Syynä palveluiden tarjoamiseen eri puolelle Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluetta on, että asiakkaille on tarjottu ensimmäistä mahdollista vapaata aikaa. Palvelujen kysyntä on kasvanut voimakkaasti ja suun terveydenhuollossa on pyritty vastaamaan siihen parhaalla mahdollisella tavalla, keskittymällä siihen, että ajan saa mahdollisimman nopeasti.

Terveysaseman omatiimimallin toimiessa esimerkkinä, on suun terveydenhuollossa valmisteltu omatiimimallia, joka otetaan käyttöön 1.9.2025 alkaen. Omatiimimalliin liittyy väestövastuu eli se, että palvelut tarjotaan lähipalveluna. Aukkaan suun omatiimi määräytyy alueellisesti ja liittyy terveysasemien aluejakoon. Suun terveydenhuollossa on jo keväällä 2025 ryhdytty mahdollisuuksien mukaan antamaan aikoja omalle alueelle. Uuteen järjestelyyn liittyy se, että henkilöstön sijoittuminen huolehditaan siten, että alueellinen palvelujen tarjonta on mahdollista 1.9.2025 alkaen. Jokaisessa alueellisessa omatiimissä tulee olemaan riittävästi henkilökuntaa vastaamaan alueen palvelutarpeeseen.

Suun terveydenhuollon perushoidon palvelut tullaan tuottamaan 1.9.2025 alkaen omatiimeissä lähipalveluna. Omatiimeissä työskentelee hammaslääkäreitä, suuhygienistejä ja hammashoitajia. Omatiimissä on mahdollista tarjota myös aikoja nopeammin, 1–4 päivän sisällä, mikäli hoidontarve sitä edellyttää. Kun asiakkaan suussa on paljon hoidontarvetta tai paljon yleissairauksia, tarjotaan omahammaslääkärin ja omasuuhygienistin palveluita omatiimin alueelta. Silloin tavoitteena on, että hoito jatkuu samalla ammattilaisella tulevaisuudessakin.

Osan palveluista tarjotaan jatkossakin keskitetysti. Saman päivän aikana tarvittava kiireellinen hoito tarjotaan Tikkurilan terveysaseman hammashoitolassa. Oikomishoitoa tarjotaan Myyrmäen terveysaseman, Tikkurilan terveysaseman ja Keravan Sampolan hammashoitoloissa. Erikoishammaslääkärin yksikkö, jossa tarjotaan erikoishammaslääkäreiden palveluita, sijaitsee Myyrmäen terveysaseman hammashoitolassa. Toiminnan luonne, erityiskoulutetut ammattilaisten työskentely ja /tai tarvittavat erityisalakohdaiset välineet ovat perusteena sille, että nämä toiminnot on syytä jatkossakin toteuttaa keskitettyinä palveluina.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Vasemmistoliiton valtuustoryhmälle ja 15 valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 19.05.2025, § 35

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Aluehallitus, § 127, 13.05.2025

Aluevaltuusto, § 36, 19.05.2025

§ 36

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien vaihdevuosineuvonnan ja -tuen kehittämistä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella

VAKEDno-2025-677

Aluehallitus, 13.05.2025, § 127

Asian valmistelija: Terveystieteiden palvelujen toimialajohtaja Kati Liukko

Aluevaltuuston kokouksessa 10.2.2025 § 16 jätettiin Tia Seppäsen valtuustoaloite "Vaihdevuosineuvonnan ja -tuen kehittäminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 21 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Vaihdevuodet ovat merkittävä elämänvaihe, joka koskettaa lähes puolta väestöstä jossain elämänsä vaiheessa. Hormonitasapainon muutokset voivat aiheuttaa monenlaisia fyysisiä ja psyykkisiä oireita, kuten unettomuutta, kuumia aaltoja, nivelkipuja, mielialavaihteluita ja kognitiivisia haasteita. Oireet voivat kestää muutamasta vuodesta yli kymmeneen vuoteen ja vaikuttaa merkittävästi työkykyyn sekä elämänlaatuun.

Tutkimusten mukaan noin 75 % naisista kokee jonkinasteisia vaihdevuosioireita, ja 20–25 % kärsii niistä voimakkaasti. Faculty of Occupational Medicine tutkimus osoittaa, että neljännes vaihdevuosi-ikäisistä naisista on harkinnut työpaikasta luopumista oireidensa vuoksi. Ruotsissa tehdyn tutkimuksen mukaan stressaavassa työssä olevat naiset kokevat voimakkaampia menopaussioireita (Ekström et al. 2005). Koska yli 40-vuotiaat naiset muodostavat merkittävän osan työvoimasta, vaihdevuosioireiden huomioiminen on myös alueen työelämän ja kestävän talouden kannalta tärkeää.

Suomalaisessa terveydenhuollossa vaihdevuosineuvonta on puutteellista, eikä naisia systemaattisesti ohjata saamaan tietoa ja tukea oireisiinsa. Esimerkiksi Ruotsissa terveyskeskukset tarjoavat vaihdevuosineuvontaa koulutettujen asiantuntijoiden, kuten kättilöiden ja gynekologien, toimesta. Myös Iso-Britanniassa vaihdevuosien huomioiminen työelämässä on poikanut käytännön keinoja, joiden avulla työpaikoilla luodaan avoimempaa keskustelukulttuuria ja tarjotaan käytännön ratkaisuja vaihdevuosien haasteisiin.

Vaihdevuosien riittävä huomioiminen niin työelämässä kuin terveydenhuollossa on merkittävä tasa-arvokysymys.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella tulisi siksi käynnistää selvitys ja kehittää sen pohjalta toimintamalleja, joilla esimerkiksi:

- *Tarjotaan kattavampaa vaihdevuosineuvontaa terveydenhuollon palveluissa, esim. terveyskeskuksissa ja naistentautien erikoisyksiköissä.*
- *Koulutetaan terveydenhuollon ammattilaisia tunnistamaan ja hoitamaan vaihdevuosioireita tehokkaasti ja kokonaisvaltaisesti.*
- *Lisätään (mahdollisesti yhteistyössä jäsenkuntien kanssa) tietoisuutta vaihdevuosista ja niiden vaikutuksista työelämässä, jotta työnantajat ja työyhteisöt voivat paremmin tukea vaihdevuosi-ikäisiä työntekijöitä.*

- *Hyödynnetään digitaalisia palveluja, kuten verkkosivustoja ja etäneuvontaa, jotta tieto ja tuki ovat helposti saatavilla.*

Me allekirjoittaneet vaadimme, että

1. *Vantaan ja Keravan hyvinvointialue selvittää, miten vaihdevuosineuvonta ja -tuki voitaisiin parhaiten toteuttaa alueella.*
2. *Vantaan ja Keravan hyvinvointialue kehittää ja vahvistaa vaihdevuosineuvontaa osana alueen palveluita."*

Aluehallitus päätti 4.3.2025 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähetti sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 10.8.2025 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Yleistä

Vaihdevuosioireet ja niiden kesto ovat yksilöllisiä. Lääkärikäyntiä suositellaan silloin, kun oireet häiritsevät merkittävästi jokapäiväistä elämää. Itse oireiden vuoksi ei lähtökohtaisesti ole tarvetta lääkärin tutkimukselle (poikkeuksena gynekologiset vaivat esim. ylimääräiset vuodot). Vaihdevuosioireisiin ja vaihdevuosien jälkeiseen terveyteen voidaan vaikuttaa elintavoilla (Terveyskirjasto.fi).

Hoito ja ehkäisyneuvolan konsultaatiotuki

Vaihdevuosioireita voidaan hoitaa estrogeenivalmisteilla. Markkinoilla on myös hormonittomia valmisteita hikoiluoireeseen. Lisäksi mielialalääkkeillä voi saada avun sekä hikoiluun että mielialaoireisiin. Vaihdevuosioireiden lääkehoito aloitetaan terveysasemalla lääkärin vastaanotolla.

Ehkäisyneuvolassa toimivat lääkärit tarjoavat terveysasemien lääkäreille konsultaatioapua vaihdevuosioireiden hoidossa. Lisäksi ehkäisyneuvola asettaa ja vaihtaa hormonikorvaushoidon osana käytetyt hormonikierukat sekä neuvoa ja ohjaa naisia lähestyvien vaihdevuosien suhteen. Ehkäisyneuvolan resurssit eivät kuitenkaan riitä laajasti vaihdevuosi-ikäisen väestöryhmän hoitoon ja ohjaukseen. Neuvolan ydintehtävä nykyresurssien turvin on huolehtia lisääntymisterveydestä.

Hoidon jatkuvuus

Terveydenhuollon palvelujen toimialan kaikki terveysasemat siirtyivät 5/2024 hoidon jatkuvuutta turvaavaan Omatimi -toimintamalliin. Kyseisen tiimimallin toivotaan parantavan neuvontaa ja ohjausta pysyvien ammattilaissuhteiden avulla myös vaihdevuosiin liittyvissä kysymyksissä.

Oman terveyden edistäminen

Vaihdevuosioireisiin voidaan vaikuttaa edistämällä omaa terveyttä muun muassa suosimalla monipuolista ravintoa ja säännöllistä liikuntaa (Terveyskirjasto.fi). VAKEn terveydenhuollon ammattilaiset kannustavat naisia terveyden edistämiseen ja itsehoitoon ohjaamalla asiakkaita tutustumaan muun muassa Terveyskylän Naistaloon, joka tarjoaa tietoa ja tukea gynekologiseen terveyteen liittyen. Lisäksi terveydenhuollon toimiala on lisännyt elintapaneuvontaa ja yhteistyötä elintapaohjauksessa Vantaa ja Keravan kaupunkien liikuntapalvelujen kanssa, esimerkkeinä hyvinvointimentorointi ja painonhallintaryhmät. Myös vastikään avattu

VAKEn hyvinvointitarjotin tarjoaa asukkaille tukea terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen esittelemällä yhdellä tietopalustalla erilaisia ryhmiä, palveluja ja tapahtumia. Tarjotin on kehitetty yhteistyössä VAKEn ammattilaisten, asukkaiden, kuntien ja järjestöjen kanssa.

Osaamisen kehittäminen

Terveydenhuollon ammattilaisten osaamisen kehittäminen naisten vaihdevuosiin ja oireisiin liittyen on merkityksellistä. Toimiala on järjestänyt lääkäreille koulutusta vaihdevuosiin liittyen. Lääkäreille on tarjottu vaihdevuosista ajantasaista tietoa myös mm. lääkäripäivillä ja nuorilääkäripäivillä.

Ammattilaisten osaamisen kehittämisen edistämiseksi toimiala on päättänyt lisätä hoitohenkilökunnan koulutusta. Vaihdevuosineuvonta huomioidaan jatkossa teemana terveysasemapalveluiden koulutussuunnitelmassa.

Yhteenveto

Terveydenhuollon palvelujen toimiala tunnistaa vaihdevuosi-ikäisten naisten hoidon ja ohjauksen tarpeen. Toimiala pyrkii edistämään naisten hyvinvointia ja terveyttä panostamalla ammattilaisten osaamisen kehittämiseen. Lisäksi toimiala huomioi ja tukee sujuvia konsultaatiokäytänteitä sekä kannustaa naisia terveyden edistämiseen omahoidon ja erilaisten tukipalvelujen keinoin.

Vaihdevuosi-ikäisen naisväestön määrä on kuitenkin suuri ja tästä syystä yksin terveydenhuollon palvelujen toimialan palvelut eivät riitä kattamaan koko hyvinvointialueen naisten neuvonnan ja hoidon tarvetta. Tilanteen parantamiseksi tarvitaan myös muiden sote-järjestelmän toimijoiden muun muassa työterveyshuollon osallisuutta.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Tia Seppäselle ja 20 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 19.05.2025, § 36

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Aluehallitus, § 128, 13.05.2025**Aluevaltuusto, § 37, 19.05.2025****§ 37****Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien huumekuolemien ehkäisyä THL:n toimenpideohjelmalla**

VAKEDno-2025-676

Aluehallitus, 13.05.2025, § 128

Asian valmistelijat: Terveysthuollon palvelujen toimialajohtaja Kati Liukko ja konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen

Aluevaltuuston kokouksessa 10.2.2025 §16 jätettiin Laura Tulikorven valtuustoaloite "Aluevaltuustoaloite huumekuolemien ehkäisystä THL:n toimenpideohjelmalla". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 26 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Huumekuolemien määrä on kääntynyt Suomessa jyrkkään kasvuun, minkä asiantuntijat ovat nimittäneet kansalliseksi hätätilaksi. Vuonna 2023 huumeisiin kuoli 310 ihmistä, kun vuotta aikaisemmin luku oli 250. Kasvua on neljännes. Alle 25-vuotiaiden huumekuolemat lähes kaksinkertaistuivat vuodessa, vaikka jo aiemmin Suomi on johtanut tilastoja nuorten huumekuolemista Euroopassa. Kokonaisuudessaan Suomessa on nyt reilusti enemmän huume- kuin liikennekuolemia vuosittain.

Suurin osa huumekuolemista on tapaturmaisia ja estettävissä olevia myrkytyksiä, joissa ihminen kuolee käytettyään lääkeliikkeitä, alkoholia ja rauhoittavia lääkkeitä samaan aikaan. Huumekuolemien ehkäisyyn on olemassa tutkitusti tehokkaita menetelmiä, joiden saatavuutta tulee edelleen lisätä ja vahvistaa. THL on luonut [toimenpideohjelman](#) huumekuolemien ehkäisyn Suomen mallista, jossa esitetään kaksitoista teemaa ja menetelmää huumekuolemien vähentämiseksi:

- 1. Opioidikorvaushoito on yksi tärkeimmistä, tutkituimmista ja tehokkaimmista menetelmistä opioidiriippuvuuden hoidossa. Huumekuolemien ehkäisyn tärkeimpänä tavoitteena tulee olla opioidikorvaushoidon saatavuuden parantaminen ja nopea hoitoon pääsy, sillä suuri osa kuolemista tapahtuu hoidon ulkopuolella. Myös muihin huumeriippuvuussairauksiin tulee tarjota sekä lääkkeellisiä että lääkkeettömiä hoitomuotoja potilaan yksilöllisten tarpeiden mukaan.*
- 2. Huumeita käyttävien ihmisten terveysneuvonta. Terveysneuvontapalveluihin pääsy tulee tehdä mahdollisimman helpoksi kaikkialla Suomessa. Palveluita tulee olla kattavasti ja joustavasti saatavilla huomioiden huumeita käyttävien ihmisten määrä ja tarpeet eri alueilla.*
- 3. Käyttöhuone (huumehaittojen ehkäisykeskus). Valvottujen käyttötilojen kokeilua varten tulisi säätää erillislaki, jolla mahdollistetaan käyttötilojen kokeilu. Käyttöhuonekokeilusta saataisiin tärkeää tietoa, miten palvelu vaikuttaa huumekuolemiin ja huumeiden julkisesta käytöstä koituviin haittoihin.*
- 4. Kotiin vietävän naloksonin ja siihen liittyvän ensiapukoulutuksen pilotointi. Naloksonia pitäisi olla Suomessa paremmin saatavilla ja saatavuuden lisäämisen yhteydessä tulisi kouluttaa niin ammattilaisia kuin huumeita käyttäviä tunnistamaan yliannostuksen merkit sekä antamaan ensiapua yliannostustilanteissa. Naloksoniohjelma kannattaisi ottaa kokeiltavaksi erityisesti alueilla, joissa opioidien ongelmakäyttöä on runsaasti.*

5. *Avun hälyttämisen kynnyksen madaltaminen. Huumeita käyttävien ihmisten ja viranomaisten keskinäistä luottamusta tulisi edelleen vahvistaa, jotta avun hälyttämisen kynnystä saadaan laskettua.*
6. *Tiedottaminen. Suomessa on tarvetta parantaa ja nopeuttaa tiedonkulkua eri viranomaisten, alueiden ja kuntien palveluntarjoajien sekä huumeita käyttävien ihmisten välillä. Suomeen tulisi perustaa nopean tiedonvälittämisen kanava.*
7. *Kampanjat. Kampanjointia tulee suunnata eri kohderyhmille, joita ovat huumeita ongelmallisesti käyttävät ihmiset, alle 25-vuotiaat nuoret sekä huumeita satunnaisesti käyttävät ja huumeita kokeilevat, päätöksentekijät ja ammattilaiset sekä suuri yleisö.*
8. *Poliisin kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen. Poliisin, kuntien, hyvinvointialueiden ja kolmannen sektorin yhteistyötä tulee edelleen syventää ja monipuolistaa. Päihteitä käyttävien hoitoonohjausta ja pääsyä avun piiriin on tuettava ja edistettävä.*
9. *Stigman vähentäminen. Päihdeongelmiin, päihteitä käyttäviin ihmisiin ja päihdepalveluihin liittyvien virheellisten ja kielteisten käsitysten vähentämiseksi on jatkettava aktiivista työtä. Päihteitä käyttäviin ihmisiinkohdistuvien kielteisten asenteiden ja ennakkoluulojen vähentäminen on tärkeää, sosiaali- ja terveyspalveluissa ja laajemmin koko yhteiskunnassa.*
10. *Puettava teknologia. Suomessa olisi tarve aloittaa yliannostusten ehkäisyyn liittyvän puettavan laitteen prototyypin kehittämis- ja tutkimustyö. Uudet teknologiset innovaatiot saattavat avata merkittäviä mahdollisuuksia ehkäistä huumekuolemia Suomessa.*
11. *Ainetunnistuspalvelu. Ainetunnistuspalvelun avulla voisi olla mahdollista saada täydentävää, yksityiskohtaista ja ajankohtaista tietoa markkinoilla liikkuvista huumausaineista muiden seurantamenetelmien tueksi.*
12. *Huumeiden käytön dekriminalisointi. Rangaistavuuden poistaminen voisi madaltaa avun hälyttämisen kynnystä, kun tilanteessa paikalla oleville ei tulisi rikosoikeudellisia seuraamuksia. Lisäksi useiden uusien palveluiden ja menetelmien, kuten käyttöhuoneiden ja ainetunnistuspalvelun, kokeilu ja käyttöönotto helpottuisivat.*

Huumekuolemien ehkäisyn asiantuntijaryhmä (HEAR) on valinnut tärkeäksi painopisteeksi nuorten huumekuolemien ehkäisyn sekä huumeita käyttävien ja käytöstä toipuvien ihmisten osallisuuden edistämisen. Huumeita käyttävien ihmisten ottaminen mukaan heidän hyvinvointiaan koskeviin keskusteluihin ja ratkaisuihin on erityisen tärkeää, jotta huumekuolemien määrä saataisiin laskuun.

Osa toimenpide-ehdotuksista vaatisi lainsäädännöllisiä muutoksia, joihin hyvinvointialue ei voi suoraan vaikuttaa, mutta merkittävää osaa toimista voimme edistää.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue tekee selvityksen siitä, miten toimenpiteet huumekuolemien ehkäisemiseksi toteutuvat tällä hetkellä hyvinvointialueella. Selvityksen pohjalta hyvinvointialueen tulee tehdä tarvittavat muutokset niiden kohtien edistämiseksi, jotka eivät tällä hetkellä toteudu."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 4.3.2025 § 54 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan ja konsernipalvelujen toimialajohtajien valmisteltavaksi 10.8.2025 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue jakaa huolen huumeongelmien kasvuun ja huumekuolemien lisääntymiseen liittyen. Hyvinvointialue edistää toimia huumeongelmien ehkäisemiseksi alueen sisäisten toimijoiden sekä useiden ulkopuolisten kumppaneiden yhteistyönä.

Aikuisten päihde- ja mielenterveyspalvelut

Terveystieteiden palvelujen toimialan päihde- ja mielenterveyspalvelut toteuttaa lain mukaisia toimia ja noudattaa kansallisia suosituksia huumeongelmien ja huumekuolemien ehkäisyyn liittyen. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan valiokunnan mietinnössä (StVM 30/2024 vp) todetaan, että huumeiden käyttöön ja huumehaittojen ehkäisyyn voidaan vaikuttaa kehittämällä olemassa olevia palvelurakenteita asiakaslähtöisemmiksi ja helpommin saavutettaviksi. Lisäksi päihdesairauksista kärsiville tulisi olla tarjolla matalan kynnyksen helposti saavutettavia palveluja. Edellä mainittuja valiokunnan mietintöön kirjattuja tavoitteita tukee osaltaan hyvinvointialueella 3/2025 toteutettu mittava päihde- ja mielenterveyspalvelujen rakenneuudistus.

Uudistuksen yhteydessä terveysasemille perustettiin kolme mielenterveys- ja päihdeasemaa, jotka sijaitsevat Keravalla, Martinlaaksossa ja Tikkurilassa. Asemat tarjoavat matalan kynnyksen palveluita täysi-ikäisille henkilöille, joilla on päihde- ja/tai mielenterveysongelma. Palveluita tarjotaan asiakkaiden lisäksi läheisille. Asiakkaat voivat hakeutua asemille ilman ajanvarausta ja saada apua tilanteensa kartoittamiseen, ohjausta palveluihin sekä lyhyitä hoito- ja tukijaksoja.

Rakenneuudistuksen yhteydessä laajennettiin myös sosiaali- ja terveysneuvontapalveluita. Suonensisäisten huumeiden käyttäjille tarkoitettujen sosiaali- ja terveysneuvontapisteiden eli vinkkareiden aukioloaika lisättiin 12 tuntia viikossa. Myyrmäen vinkkarin palveluja laajennettiin myös lisäämällä sosiaaliohjausta ja sairaanhoitajan palveluja. Yksikön päivätoimintaa kehitettiin ja asiakkaila on nykyisin tarjolla pyykinpesu-, suihku- ja lepomahdollisuus sekä yhteishoitoa. Myös opioidiriippuvaisten korvaushoitoon pääsyä tehostettiin ja oman tuotannon hoitopaikkoja lisättiin. Opioidikorvaushoito tuotetaan jatkossa 50–60 potilaalle kaikissa kolmessa Miepä-asemassa.

Tilastotietojen mukaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen huumeidenkäyttäjien terveysneuvontapisteiden asiakasmäärät ovat muihin hyvinvointialueisiin verrattuna korkeat. Samoin opioidikorvaushoidon kalenterivuoden aikana aloittaneiden ja hoidossa olevien määrä on valtakunnallisessa vertailussa korkea (Tilastotiedot THL Sotkanet.fi)

Ehkäisevän päihdetyön yksikkö tekee huumeongelmien ja huumekuolemien ehkäisytyötä monella eri toiminta-alueella muun muassa viestinnän ja koulutuksen keinoin. Tuoreimpina viestintäteemoina huumekuolemien lisääntymistä selittävä moniainekäyttö, THL:n 12 keinoa ehkäistä huumekuolemia sekä THL:n verkkokoulutus liittyen stigmaan ja syrjintään. Lisäksi ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön yksikkö on toteuttanut koulutuksen Vantaan kaupunkien asukastilojen työntekijöille sekä MEK-yhteisökehittäjille teemasta päihteitä käyttävien ihmisten kohtaaminen ja palveluihin ohjaaminen. Koulutukseen on osallistunut kokemusasiantuntija. Samansisältöisiä koulutuksia on suunniteltu myös syksyille 2025 (MEK=myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma).

Huumekuolemien ehkäisy ja valvotut käyttötilat

Päihde- ja mielenterveyspalvelut seuraa tarkasti kansallisten asiantuntijoiden raportteja ja eduskunnan päätöksiä käyttöhuonekokeiluihin liittyen. 2/2025 eduskunta hylkäsi kansalaisaloitteen, missä ehdotettiin lainvalmistelun aloittamista käyttötilakokeilun mahdollistamiseksi (StVM 30/2024 vp).

Yhteistyö ja rajapinnat

Huumeidenkäytön häiriöt heijastuvat moniin elämän osa-alueisiin. Terveystieteiden toimialan päihde- ja mielenterveyspalveluilla on monia merkittäviä yhteistyörakenteita sekä rajapintoja eri toimialojen ja kumppaneiden kanssa. Kumppaneista mainittakoon erikoissairaanhoido, Vantaan ja Keravan kaupungit, poliisi ja vankeinhoito.

Myös järjestöjen palveluita täydentävä rooli on merkityksellinen. Järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö on vakiintunutta ja käytännöt sujuvia. Toimialalla on tarvittaessa edustus myös erilaisissa asukastilaisuuksissa, esimerkkinä päihteiden käytöstä aiheutuvat häiriöt asuinalueilla.

Toimialat tekevät jatkuvasti työtä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen sekä terveydenhuollon palvelujen toimialan yhteistyönä on 3/2025 laadittu valtionavustushaku, teemana nuorten huume- ja mielenterveyshäiriöiden ehkäiseminen.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Laura Tulikorvelle ja 26 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 19.05.2025, § 37

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Aluehallitus, § 129, 13.05.2025

Aluevaltuusto, § 38, 19.05.2025

§ 38

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa

VAKEDno-2025-679

Aluehallitus, 13.05.2025, § 129

Asian valmistelija: terveydenhuollon palvelujen toimialan toimialajohtaja Kati Liukko

Aluevaltuuston kokouksessa 10.2.2025 §16 jätettiin Marjo Vackerin valtuustoaloite "Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 31 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on laadittu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2023–2025. Kuitenkin ehkäisevän päihdetyön suunnitelma on jäänyt kevyeksi. Hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa siirtyi kunnista suurin työvastuu ehkäisevästä päihdetyöstä hyvinvointialueelle. On ollut osittain ristiriitaista saatu tieto ja työn jakautuminen siitä kenelle mikäkin kuuluu, hyvinvointialueelle vai kunnalle?"

Hyvinvointialueella toimii ehkäisevän päihdetyön yksikkö. Hyvinvointialue tukee kuntia lakisääteisessä ehkäisevässä päihdetyössä tarjoamalla muun muassa koulutusta ja konsultaatiota ehkäisevän päihdetyön toteutukseen, sekä toimii erilaisissa paikallisissa alueverkostoissa. Ehkäisevän päihdetyön yksikkö tuottaa tietoa uusista ilmiöistä, joita kuntien ammattilaiset voivat hyödyntää työssään.

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä on määritelty seuraavasti, oheisessa linkissä: [Ehkäisevä päihdetyö - Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö](#). Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmia löytyy valtakunnallisesti myös muista hyvinvointialueilta. Kustannusvaikutuksia negatiivisesti ei suoranaisesti tällaisella ehkäisevän päihdetyön kehittämisellä ole vaan enemmänkin kustannustehokkuutta, kun kehitämme resurssien kohdentamista ja työn organisoimista vahvemmin.

Me valtuustoaloitteen allekirjoittaneet esitämme, että vähintäänkin seuraavan valtuuston aloittaessa työskentelynsä, Vantaa ja Kerava hyvinvointialue laatii tarkan ehkäisevän päihdetyön suunnitelman seuraavalle valtuustokaudelle yhdessä Vantaan ja Keravan kaupunkien kanssa, ohjaamaan kokonaisvaltaisesti ehkäisevää päihdetyön organisoimista ja luoden vahvempaa yhteistyötä eri yhdyspintojen sekä sidosryhmien kanssa."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 4.3.2025 § 56 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 10.8.2025 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimialat toteuttavat ehkäisevää päihdetyötä lain määrittämällä tavalla [Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX ®](#). Hyvinvointialueen väestön päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja mielen hyvinvoinnin edistämiseksi tehdään aktiivista yhteistyötä toimialojen ja eri yhteistyökumppaneiden kanssa.

Terveydenhuollon toimialalle sijoittuvan päihde- ja mielenterveyspalvelujen ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön yksikön vastuulla on hyvinvointialueen ehkäisevän päihdetyön koordinointi kattaa kaikki ikäryhmät. Yksikkö tukee hyvinvointialueen ja kuntien palveluita ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa sekä vastaa hyvinvointialueen ehkäisevän päihdetyön osaamisen vahvistamisesta ja viestinnästä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sekä Vantaan ja Keravan kaupungit ovat tehneet yhteistyötä ehkäisevän päihdetyön osalta monin eri tavoin. Hyvinvointialueella ja kaupungeilla on ollut yhteinen työryhmä loppuvuodesta 2023 lähtien, jossa on käyty läpi ehkäisevän päihdetyön rooleja, tavoitteita ja toimenpiteitä. Ryhmä on kokoontunut 4–5 kertaa vuodessa. Ryhmään on kuulunut hyvinvointialueen ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön yksikön edustajat sekä hyte, osallisuus ja järjestöyhteistyön tehtäväalueen edustajat. Kaupungeilta ryhmään ovat osallistuneet hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä koordinoivat asiantuntijat. Lisäksi ryhmässä on kuultu tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Yhteisen työskentelyn myötä on tunnistettu tarve virallisemmalle ehkäisevän päihdetyön koordinaatioryhmälle. Virallisen EPT-koordinaatioryhmän nimeämiset ovat parhaillaan käynnissä kunnissa ja hyvinvointialueella. Järjestöedustusta pohditaan ryhmän aloitettua toimintansa ja on suunniteltu, että ryhmän kokoonpanoa tarkistetaan muutenkin vuosittain. Ryhmä kokoontuu ensimmäisen kerran alkusyksystä 2025.

Hyvinvointialueen ja kaupunkien asiantuntijat ovat valmistelleet syksyn 2024 ja kevään 2025 aikana ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelman vuodelle 2025. Toimintasuunnitelma sisältää tavoitteita ja toimenpiteitä muun muassa ehkäisevän päihdetyön viestintään, osaamisen kehittämiseen, osallisuuden vahvistamiseen sekä ehkäisevän päihdetyön tilannekuvan muodostamiseen ja seurantaan. Toimintasuunnitelmaa on jo lähdetty toteuttamaan.

Yhteistyössä hyvinvointialueen ja kaupunkien kanssa on laadittu yleinen ehkäisevän päihdetyön vuosikello sekä kuntakohtaiset vuosikellot koulujen ja oppilaitosten ehkäisevälle päihdetyölle. Henkilöstön osaamistarpeita on kartoitettu ja järjestetty niiden pohjalta eri teemaisia koulutuksia. Päihdetilannekyselyn osalta on tehty yhteistyötä kyselyssä ja sen tuloksissa viestimisessä. Tuloksia on hyödynnetty muun muassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen raportoinnissa. Lisäksi hyvinvointialue ja kaupungit ovat sopineet ehkäisevän päihdetyön viestinnästä.

Hyvinvointialueen ja kaupunkien tavoitteena on laatia pidemmän aika välin ehkäisevän päihdetyön suunnitelma osana alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2026–2029 valmistelutyötä. Valmistelutyö käynnistyy syksyllä 2025.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Marjo Vackerille ja 31 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 19.05.2025, § 38

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.